

KORINHTUQ

Pê Chyáng Hî Dàm Hun Kat é Laiká

(1 Corinthians)

¹ Garai Gasang ô nau é eq rajung za, Hkrisduq Yesuq é lagyo dut râ matú ji yù huî é sû ngò Poluq eq, ngamoq é gumang hpó Sositeni gi, ²jowò hkangmó má nga-nhûng é Yhumsîng Yesuq Hkrisduq é myìng lé lâng é bang eq rahá, chyoiyúng bang dut râ matú ji yù huî é eq Hkrisduq Yesuq má lhoq sân-yúng é huî é bang nghut é, Korinhtuq myuq mâ é, Garai Gasâng é noqkuq hpúng lé, dang kyô kat lhê; Hkrisduq gi, ngamoq é eq yhangmoq é Yhumsîng nghut lhê.

³ Nga-nhûng é Îwa Garai Gasang eq Yhumsîng Yesuq Hkrisduq chyáng mâ é jeju eq ngingón hkyô gi, nungmoq chyáng ru joq nyî shâng gaq ô.

Hkrisduq É Yanmai Wó É Jeju

⁴ Garai Gasâng jeju lé Hkrisduq Yesuq dông mai nungmoq lé byi bê nghut mù luî, ngò gi, nungmoq é matú Garai Gasang lé ayang jeju hkyâ-ôn nyi lhê.

⁵ Hkâsu mù gâ le, nungmoq gi, Hkrisduq dông mai, nungmoq dang tai é hkyô banshoq eq nungmoq é sumsé hpaqchyî banshoq má je lhoq gumjup é hui bekô nghut ri. ⁶ Haû gi, Hkrisduq Yesuq eq séng luî, ngamoq saksé hkâm é hkyô têng é lé, nungmoq chyáng shit nyi é nghut lhê. ⁷ Haû mù, nga-nhûng é Yhumsîng Yesuq Hkrisduq dum htoq shit râ lé, nungmoq gyai myoqbyu láng nyi é u má, nungmoq gi, woi-nyî hkyô eq sêng é chyunghuq haî lé le

langhpyut kó râ a nghut. ⁸ Nga-nhûng é Yhumsîng Yesuq Hkrisduq é buinyì má, nungmoq lé mara hûn râ hkyô a bò shoq, Hkrisduq gi, nungmoq lé, htâng shoq gingting nhang nyi râ nghut lhê. ⁹ Nga-nhûng é Yhumsîng nghut é Yhang Zo Yesuq Hkrisduq eq rahá zùm yap râ matú, nungmoq lé ji yù bê sû Garai Gasang gi, lhumzui Sû nghut ri.

Noqkuq Hpúng Má Gam Hkoq Lhûm É Hkyô

¹⁰ Gumang wuì ê, nungmoq hkaû má gam hkoq lhûm é hkyô pé a joq é za, nungmoq é myit eq myit sôn wú é hkyô má gumjup shoq rading ralhum za dut nyì shâng gaq, nungmoq lhunghâng bang rayuq eq rayuq byìn hpyé gohut huî nyì keq nghû, ngò, nungmoq lé, nga-nhûng é Yhumsîng Yesuq Hkrisduq é myìng mai dûng tôngbán kat lhê. ¹¹ Ngá é gumang wuì ê, Hkloe é yhûm byù wuì gi, nungmoq hkaû má mabyoq htoq hkyô joq é lé, ngo lé hkyâng lo shit akô. ¹² Ngò haû su nghû taî é gi, nungmoq mâ é rayuq yuq gi, "Ngò gi, Poluq htâng châng lhê." ga, góyuq gi, "Ngò gi, Apolo htâng châng lhê." ga, dum rayuq gi, "Ngò gi, Kehpa htâng châng lhê." ga, dum góyuq gi, "Ngò gi, Hkrisduq htâng châng lhê." ga, taí bùm kô é yanmai nghut lhê.

¹³ Hkrisduq gi, gam hkoq é hui bê lhú? Ngò Poluq gi, nungmoq é matú tapzîng má jén sat é hui bê lhú? Nungmoq gi, ngá é myìng mai wui-myhup hkâm yù kô é lhú? ¹⁴ Ngò gi, Krispu eq Ge-u nhik mai lai luî, nungmoq ó yuq lé le wui-myhup a hkám byî wú é yanmai, ¹⁵ nungmoq ó yuq le, ngá é myìng mai wui-myhup hkâm yù bê nghû a wó taî é nghut mù, ngò, Garai lé jeju hkya-ôn lhê. ¹⁶ (Stehpana é yhumbyù wuì lé le, ngò

wui-myhyp hkám byî é nghut lhê, haû mai lai luî gotû ó lé hkám byî záng ashî laq, ngò a myit bun lo nghut ri.) ¹⁷ Hkâsu mù gâ le, Hkrisduq, ngo lé nhang kat é gi, wui-myhyp hkám byi râ matú a nghut, gabú danglù hko kyo râ matú sheq nhang kat é ru nghut lhê; nghut kôlhang, waxâng zô wui é hpaqchyî byéng-yá dang dông hko kyô é a nghut mù, Hkrisduq é tapzing é a-tsam gi, akôm a dut byuq é nghut lhê.

Garaî É A-tsam Eq Hpaqchyî Byéng-yá Gi, Hkrisduq

¹⁸ Hkâsu mù gâ le, tapzîng má Yesuq shî hkâm é hkyô eq sêng é danglù gi, htên byoq hui râ bâng é matú, danggang dut byuq ri; nghut kôlhang, hkyi yu é huî nyì bang nga-nhûng é matú gi, Garai Gasâng é a-tsam nghut ri. ¹⁹ Hkâsu mù gâ le, Chyúmdang má kâ tô é gi,
"Hpaqchyî bò bâng é hpaqchyî byéng-yá lé, Ngò lhoq htên pyám râ nghut lhê; nyan bô bâng é nyan lé, Ngò, ajè dut pyám nhâng râ nghut lhê."[☆]

ga ri.

²⁰ Hpaqchyî byéng-yá bò bang gi, hkâmá lhú? Hpaqchyî laiká kung bang gi, hkâmá lhú? Ipyat shi é dang taí kung bang gi, hkâmá lhú? Garai Gasang gi, mingkân é hpaqchyî byéng-yá lé lhoq ngok pyám bê a nghut lhú? ²¹ Hkâsu mù gâ le, Garai Gasâng é hpaqchyî byéng-yá mai ga jang, mingkan zo wuî gi, yhumsing é hpaqchyî byéng-yá dông mai Garai Gasang lé a wó sé kô é yanmai, danggang gâ pyám byi kô é mungdang lé hko kyô é dông lumjîng

[☆] **1:19** Esai 29:14

bang lé hkyi yù râ matú, Garai Gasang myit hpyit é nghut lhê. ²² Yudaq byu pé gi, limik kumlhá pé lé dûng akô; Grik byu pé gi, hpaqchyî byéng-yá lé ho akô nghut ri. ²³ Nghut kôlhang, ngamoq gi, tapzîng má jén sat huî é Hkrisduq é hkyô lé hko kyô lhê. Haû gi, Yudaq byu pê é matú myit leqbat jowò eq tûngbaù pê é matú danggang dut byuq ri. ²⁴ Nghut kôlhang, Garai Gasâng èq ji yù huî é Yudaq byu pé eq Grik byu pê é matú, Hkrisduq gi, Garai Gasâng é a-tsam eq Garai Gasâng é hpaqchyî byéng-yá nghut ri. ²⁵ Hkâsu mù gâ le, Garai Gasâng é ngok hkyô gâ é lhâng gi, byu é hpaqchyî byéng-yá htoq má je gyaú ri; Garai Gasâng é wum nyhóm hkyô gâ é lhâng gi, byu é wum-o htoq má je gyaú ri.

²⁶ Gumang wùi ê, Garai Gasang, nungmoq lé ji yu é hkûn, nungmoq hkâsu dut nyi é hkyô lé myit wú keq. Waxâng zô wui é nyì yap a-tsâng döng hpaqchyî byéng-yá bo é bang, ahkâng ayá wó é bang, zaugun suwûn amyû mâ é bang a myô é nghut lhê. ²⁷ Nghut kôlhang, Garai Gasang gi, hpaqchyî byéng-yá bô bang lé hoq lhoq hpu râ matú, mingkan mâ é ngok bang gâ é lé hkyin yu é nghut lhê; Garai Gasang gi, wum bô bang lé hoq lhoq hpu râ matú, mingkan mâ é wum nyhóm bang gâ é lé hkyin yu é nghut lhê. ²⁸ Yhang gi, mingkân èq ahkyak tô é lé lhoq htên pyám râ matú, hai a nghut é lé le, mingkan mâ é aróng a bo é eq wú tiq pyám huî é lé le, hkyin yu é nghut lhê. ²⁹ Haû gi, ó yuq le, Yhâng é hí má a ge nghutbun râ matú nghut ri. ³⁰ Garai Gasâng é yanmai, nungmoq gi, Hkrisduq Yesuq má nghut nyî bekô nghut ri; Hkrisduq gi, nga-nhûng é matú, Garai Gasâng

chyáng mâ é hpaqchyî byéng-yá dut bê nghut ri. Haû gi, nga-nhûng é dingmán hkyô, chyoiyúng hkyô eq hkyi yù hkyô nghut ri. ³¹ Haû mù luî, "Gumrong é sô gi, haû Yhumsîng má gumrông shâng gaq." [◇] ga kâ tô é eq rajung za nghut ri.

2

Woi-nyí Mai Lo É Garai Gasâng É Hpaqchyî Byéng-yá

¹ Gumang wui ê, ngò gi, Garai Gasang eq sêng é saksé hkyô lé nungmoq chyáng taî pyô râ matû jé lé é hkûn, dang taí kung é eq hpaqchyî byéng-yá mó bo é dông lé é a nghut. ² Hkâsu mù gâ le, ngò, nungmoq eq rahá nyi é u lé, Yesuq Hkrisduq eq Yhang tapzîng má jén sat huî é hkyô mai lai luî, jung hkangmó lé tô-myhî pyám râ nghû myit hpyit yû bê nghut lhê. ³ Ngò gi, nungmoq chyáng jé lé é hkûn, wum nyhôm é eq gyai yhang gyuq nán é nghut lhê. ⁴ Ngá é danglù eq ngò hko kyô é hkyô gi, hpaqchyî bo é eq mhuî yu é dang pé dông a nghut é za, Woi-nyí é a-tsâm èq nungmoq lé shit é dông ru nghut mù, ⁵ nungmoq é lumjíng myit gi, byù é hpaqchyî byéng-yá má a nghut é za, Garai Gasâng é hpungwup a-tsam má nghut nyi lhê.

⁶ Nghut kôlhang, ngamoq gi, myit dìng bê bang lé hpaqchyî byéng-yá dông nyo lhê; shí pyat lhê é hpaqchyî byéng-yá eq htêñ byoq nyì huî é shí pyat mâ é zaú wui é hpaqchyî byéng-yá dông kûm a nghut. ⁷ Ngamoq taî é gi, haq tô é eq, ahkyíng nghu é lhâng a joq shi mai nga-nhûng é hpungwup shingkâng é matû Garai Gasang tô to byî é

[◇] 1:31 Yer 9:24

hpaqchyî byéng-yá nghut é, Garai Gasâng é zaú tô é hpaqchyî byéng-yá lé taî é ru nghut lhê.⁸ Shí pyat lhê é zau wuî gi, hpaqchyî byéng-yá haû lé rayuq lháng a sê gyo kó nghut ri; yhangmoq sê gyo kô é ru nghut le gi, hpungwup shingkang bo é Yhumsîng lé tapzîng má jén sat pyám kó râ a nghut.⁹ Nghut kôlhang, Chyúmdang má,

"Ó yuq èq le a myang wú, ó yuq èq le a wó gyô wú,
ó yuq èq le a bûn myit wú é hkyô lé, Garai Gasang gi, Yhang lé chyitdap bâng é matú lajang to byi bê nghut ri."[✉]

ga kâ tô é eq rajung za nghut ri.¹⁰ Nghut kôlhang, Garai Gasang gi, haû hkyô lé, Yhâng é Woi-nyí dông nga-nhúng lé hpông shit bê nghut ri.

Woi-nyí haû gi, jung hkangmó lé ho gôn wú é nghut luî, Garai Gasâng é zaú tô é hkyô lé lháng ho gôn wú é sû nghut ri.¹¹ Byù má lúng é woi-nyí za a nghut jáng gi, byù rayuq myit é hkyô pé lé, ó yuq wá wó sê lhê lhú? Haû eq rajung za, Garai Gasâng é Woi-nyí za a nghut jáng, Garai Gasang myit é hkyô lé, ó yuq le wó sê é a nghut.¹² Nga-nhúng gi, mingkân é woi-nyí lé hap yu tô é a nghut é za, Garai Gasâng èq nga-nhúng lé byî to bê jeju lé, ngamoq wó sê gyo râ matú, Garai Gasâng chyâng mâ é Woi-nyí lé sheq hap yu tô é ru nghut lhê.¹³ Haû mù luî, ngamoq gi, waxâng zô wui é hpaqchyî byéng-yá èq mhoq byî é dang dông taî é a nghut, Garaî é Woi-nyí èq mhoq byî é dang dông taî é sheq ru nghut mù, woi-nyí eq sêng é tengmán hkyô lé woi-nyí eq sêng é dang dông taî sân kyô é nghut lhê.¹⁴ Haû Woi-nyí lé a wó é sû gi, Garai Gasâng é Woi-nyí mai

[✉] 2:9 Esai 64:4

lo é hkyô pé lé a hap yu é nghut lhê; haî mù gâ le, haú pé gi, yhâng é matú ngok é hkyô nghut luî, woi-nyí hkyô dông mai haú hkyô lé a wú é yanmai, yhang gi, haú pé lé a wó sê gyo nghut ri. ¹⁵ Woi-nyí eq sêng é byù gi, lhunghâng lé wó jéyâng lhê, nghut kôlhang, yhang lé kûm gi, ó yuq èq le wó jéyâng é a nghut. ¹⁶ Chyúmdang má,

"Hkâsu mù gâ le, ó yuq wá, haû Yhumsing é myit lé sé mù, Yhang lé wó mhoqshit wú é lhú?"[☆] ga kâ tô ri. Nghut kôlhang, nga-nhûng gi, Hkrisduq é myit lé wó é bang nghut lhê.

3

Noqkuq Hpúng Má Gam Hkoq Lhûm É Hkyô

¹ Gumang wui ê, hí hkûn, ngò gi, nungmoq lé, Woi-nyí eq sêng é bang lé dông wó taî é a nghut; mingkan eq sêng é bang dông nghut kômù, Hkrisduq má zonú su dut bang lé dông sheq taî wú é nghut lhê. ² Nungmoq gi, zoshuq apat lé a wó zo shi kó nghut é yanmai, ngò gi, nungmoq lé naú byi huq é nghut lhê.* Ahkuî lhâng, nungmoq gi, zoshuq apat lé a wó zo shi kó nghut ri. ³ Nungmoq gi, mingkan eq sêng é bang ru nghut nyi ashî kó nghut ri. Hkâsu mù gâ le, manôn hkyô eq byoq lhûm hkyô gi, nungmoq chyâng joq nyi é yanmai, nungmoq gi, mingkan eq sêng é bang nghut lhê a nghut kó luq? Mingkan zo wuî su nyi yap bum lhê a nghut kó luq? ⁴ Rayuq gi, "Ngò gi, Poluq htâng châng lhê." ga, góyuq gi, "Ngò gi, Apolo htâng châng

[☆] **2:16** Esai 40:13 * **3:2** Nungmoq lé naú byi huq é, gâ é gi, lui é hkyô pé lé hí mhoq byî é lé gâ lhê.

lhê." ga taî nyi bùm kô é nghut jáng, nungmoq gi, mingkan zo wuî nghut nyi bum lhê a nghut kó luq?

⁵ Apolo gi, ó wá nghut lhê? Poluq gi, ó wá nghut lhê? Nga-nhik gi, Garaî é dui-nhâng zoshâng za nghut luî, ó le ó lé, haû Yhumsing èq hun tô é muzó eq rajung za wùn waq é nghut luî, nungmoq gi, ngá-nhik dông mai wó lumjíng kô é ru nghut lhê.

⁶ Ngò gi, gabú danglù amyui lé hô kat, Apolo gi, wui hpyun byi, nghut kôlhang, yuq kô lò nhang é gi, Garai Gasang za ru nghut lhê. ⁷ Haû mù, amyui hô kat sû eq wuì hpyun byi sû gi, ahkyak mó a nghut, yuq kô lò nhang é Garai Gasang za sheq ahkyak ru nghut lhê. ⁸ Amyui hô kat sû eq wuì hpyun byí su nhik myoqbyu tô é hkyô gi, rajung za nghut ri; nghut kôlhang, yhumsîng shikut é eq rajung za, ó le ô é shigyaú chyunghuq wó yû kó râ nghut lhê. ⁹ Hkâsu mù gâ le, ngamoq gi, Garai Gasâng é mû zui luzúm wuî nghut lhê; nungmoq gi, Garai Gasâng é yò, Garai Gasâng é yhûm nghut nyi akô.

¹⁰ Garai Gasang, ngo lé byî to bê jeju eq rajung za, yhûm saí kung sû rayuq dông, ngò gi, yhûm apûn awang hi to bê nghut lhê; gotû byù gi, hau é ahtoq má saî toq jat nyi é nghut lhê. Nghut kôlhang, yuq hkangmó gi, yhumsîng saî é má rago sidiq râ lhê. ¹¹ Hkâsu mù gâ le, hi to gù nghut é, Yesuq Hkrisduq nghu é yhûm apûn awang mai lai luî, ó yuq le, gotû yhûm apûn awang lé wó saî é a nghut. ¹² Yhûm apûn awang hau é ahtoq má, hîng, ngùn, hpaudap luqgok pé, sik, mhan, hkowá pé lé chûng mù saî jat kô é nghut jáng, ¹³ yuq hkangmó é muzó hkâsu nghut é hkyô lé lhoq htoq shit é hui râ nghut lhê. Haî mù luî gâ le, haû Yesuq é Buinyì gi, haû lé

byu-myàng nhâng mù, haû buinyì lé gi, myî èq lhoq htoq shit râ nghut lhê. Haû myi gi, yuq hkangmó saî é muzó hkasû é nghut é lé chyâm râ nghut lhê. **14** Rayuq yuq saî é yhûm gi, ru gîng nyi é nghut jáng, haú yuq gi, yhang é shigyaú chyunghuq wó yû râ nghut lhê. **15** Nghut kôlhang, yhûm haû nyé gyó byuq é nghut jáng, yhang gi, yhûm sûm byuq é hui zo râ nghut lhê; yhang gi, asak lut kôlhang, myishâm mai wó lut é byù su dut râ nghut lhê.

16 Nungmoq gi, Garai Gasâng é noqkuq yhûm nghut luî, Garai Gasâng é Woi-nyí gi, nungmoq má lûng nyî bê hkyô lé a sé kó lhú? **17** Rayuq yuq, Garai Gasâng é noqkuq yhûm lé lhoq htên é nghut jáng, Garai Gasang gi, haú yuq lé lhoq htên pyâm râ nghut lhê. Hkâsu mù gâ le, Garai Gasâng é noqkuq yhûm gi, chyoiyûng lhê; nungmoq gi, noqkuq yhûm haû nghut akô.

18 Nungmoq gi, yhumsing gùng yhumsîng hkâlhoq ngohoq kó. Nungmoq mâ é rayuq yuq, shí ipyat mâ é byù nyì a-tsáng dông hpaqchyî byéng-yá bò sû ga myit é nghut jáng, hpaqchyî byéng-yá akying bò sû wó dut shâng gaq, yhang gi, a-ngok sû dut râ lhê. **19** Hkâsu mù gâ le, mingkan shî mâ é hpaqchyî byéng-yá gi, Garai Gasâng é hí má ngok é hkyô nghut ri. Haû gi, "Garai Gasang gi, hpaqchyî byéng-yá bò bang lé, yhangmoq é hpaqchyî má yhang myí to nhang ri."¹⁹ ga kâ tô é eq rajung za nghut ri. **20** Hau htoq agó, "Haû Yhumsîng gi, hpaqchyî byéng-yá bò bang myit é hkyô pé akôm nghut é lé sê lhê."²⁰ ga le kâ tô ri. **21** Haû mù luî, ó yuq le, byù eq sêng é hkyô má gyâng é dang a taí

¹⁹ 3:19 Yob 5:13 ²⁰ 3:20 Hkya-on 94:11

kó sháng gaq! Lhunglhág gi, nungmoq é chyat nghut lhê. ²² Poluq le, Apolo le, Kehpa le, mingkan le, dui nyi é hkyô le, shi é hkyô le, ahkuí lhê hkyô eq htângnùng mâ é hkyô le, banshoq gi, nungmoq é chyat nghut ri. ²³ Nungmoq gi, Hkrisduq é nghut akô; Hkrisduq gi, Garai Gasâng é nghut ri.

4

Hkrisduq É Lagyô Pé

¹ Haû mù luî, byu pé gi, ngamoq lé, Hkrisduq é dui-nhâng zoshâng wui dông eq Garai Gasâng é zaú tô é hkyô pé lé taî pyô râ matú ap byî tô é hui bang dông sôn yù râ lhê. ² Haú dông nghut jáng, ap byî tô é hui bang gi, yhumsîng lhumzui hkyô lé saksé shit râ dut lhê. ³ Nungmoq èq nghut nghut, waxâng zô wui é tarâ rûng mai nghut nghut, ngo lé jéyâng kô le, ngá é matú atiq azo za nghut lhê; gè gè ga jáng, ngá gûng ngò lhâng a jéyâng é nghut lhê. ⁴ Haî mù gâ le, ngá gûng ngò mara a bò bûn é nghut kôlhang, haû gi, ngo lé wó lhoq sân-yûng byî é a nghut. Ngo lé jéyâng é sû gi, haû Yhumsîng nghut lhê. ⁵ Haû mù, masat tô é ahkyíng a je shimá haî lé le a jéyâng é za, haû Yhumsîng je lé shoq, láng nyi keq. Yhang gi, mauchut hkau má haq tô é pé lé byu-myâng nhâng mù, byu pê é myit nhiklhum má lûng é hkyô lé lhoq shit râ nghut lhê. Haú hkûn, yuq hkangmó gi, ó le ó wó gíng é hkyâ-ôn hkyô lé, Garai Gasâng chyâng mai wó yù râ nghut lhê.

⁶ Gumang wui ê, ngò gi, "Kâ tô é gû mai hkâlai." gâ é sanghkyâng é lichyûm lé, ngamoq chyâng mai nungmoq wó mhoq yû shâng gaq nghû, nungmoq

é akyu é matú, ngò eq Apolo má haú pé lé yù mù dangtú kut é nghut lhê. Haú hkûn, nungmoq gi, nghutbûn é dông, rayuq lé gi, wú ko, góyuq lé gi, wú shóm, a kut kó râ nghut lhê. ⁷ Ó yuq wá, nang lé, góyuq eq shaî shoq kut lhê lhú? Nàng hap yu é a nghut le gi, wó râ lhú? Nàng, hap yu é nghut le gi, a hap yu é dông haî mù nghutbûn nyi lhê lhú?

⁸ Nungmoq gi, râ é lhungháang gumjup bang nghut bekô nhung! Nungmoq gi, wó bang dut gù nghut bekô nhung! Ngamoq a lom é za, nungmoq gi, hkohkam pé dut bekô nhung! Ngamoq le, nungmoq eq rahá hkohkam pé wó dut sháng gaq, nungmoq gi, gè gè yhang hkohkam pé dut to bekô râ lé, ngò hkâ-í yhang ô nau nyi lhê ô! ⁹ Nghut kôlhang, sat râ matú doqdan huî é shûm byû pé lé su, Garai Gasang gi, lagyô pé nghut é ngamoq lé de de kut htoq shit bê nghû, ngò wó myit ri. Ngamoq gi, nyì mi-nyì, joq mijoq, maumang lagyô pé eq waxâang zô wui é hí má, wú kûn jung dông dut nhang é huî nyì gù bê nghut lhê. ¹⁰ Ngamoq gi, Hkrisduq é yanmai ngok é bang dông sôn yu é hui kôlhang, nungmoq kûm gi, Hkrisduq má hpaqchyî gayá bo é bang dông dut bekô nhung! Ngamoq gi, wum nyhôm é bang dông sôn yu é hui kôlhang, nungmoq kûm gi, wûm bo é bang dông dut bekô nhung! Nungmoq gi, hkunggâ é huî akô; ngamoq kûm gi, hkunggâ é a hui nhung! ¹¹ Shí hkyíng shí u jé shoq, ngamoq gi, zòmut wuìshit huî é, mebu ajeq amyhâ dut huî é, nhuq bat huî é, yhumsing é nyì jowò a wó é bang nghut nyi lhê. ¹² Ngamoq gi, yhumsing loq èq yhang mû zui wum kat nyi lhê. Ngamoq gi, nhîng pyâm é hui jáng, shimân byi,

zing-rî é hui jáng, jân pyám kut lhê. ¹³ Ngamoq gi, lumù gansang é hui jáng, dang ngón dang nguî tû nyo lhê. Ngamoq gi, ahkuî jé shoq, myidàm htoq mâ é hpoqkyuq hpoqpyâng eq mingkân é buzaq pé dông sôn yu é huî nyi lhê.

¹⁴ Ngò gi, nungmoq lé hoq lhoq hpu râ matú haú pé lé kâ é a nghut, ngá é chyitdap zo wuî lé dông lhoq pûn kying râ matú ru nghut lhê. ¹⁵ Nungmoq gi, Hkrisduq má mhoqshit bang ra mun wó kô é nghut kôlhang, îwâ pé myo shoq wó kô é a nghut; hkâsu mù gâ lé, ngò gi, haû gabú danglù dông mai, Hkrisduq Yesuq má nungmoq é ïwa dut é nghut lhê. ¹⁶ Haû mù luî, ngò kut é su cháng keq nghû, ngò, nungmoq lé lung kat lhê. ¹⁷ Hau é yanmai, ngò gi, haû Yhumsîng má lhumzui sû nghut é, ngò chyitdap é ngá zo dông nghut sû Timohti lé, nungmoq chyâng nhang kat é nghut lhê. Yhang gi, Hkrisduq Yesuq mâ é ngá é asak duì hkyô lé, jowò hkangmó mâ é noqkuq hpúng hkangmó lé ngò mhoq byî é eq rajung za, nungmoq lé lhoq pun byi râ nghut lhê.

¹⁸ Nungmoq mâ é ra-am gi, nungmoq chyâng ngò a dum jé lé râ su ngam pyám kômù, nghutbûn byuq bekô nghut ri. ¹⁹ Nghut kôlhang, haû Yhumsîng gyô é nghut jáng, ngò gi, nungmoq chyâng hân za jé lé râ nghut lhê; haû hkûn, ngò gi, nghutbûn é byù haû bang hai taî é hkyô lé za a nghut, yhangmoq hai a-tsam wó é hkyô lé le gôn htoq râ nghut lhê. ²⁰ Hkâsu mù gâ le, Garai Gasâng é mingdân gi, taî é dang má bo é a nghut, a-tsam má sheq ru nghut lhê. ²¹ Nungmoq hká dông ô nau akô lhú? Ngò gi, nungmoq chyâng, nuichûm hkat

èq, a nghut jáng, chyitdap é eq nú-nhâm é myit mai lé lô ra râ lhú?

5

Ashop É Dōng Gungsho Zùm Yap É Hkyô Kut É Sû Lé Lhoq Htoq Pyám Râ Hkyô

¹ Nungmoq chyáng, ashop é dōng gungsho zùm yap é hkyô joq é lé, hkyak taî hû lò bekô; haû gi, a lumjíng bâng chyáng lháng a dut wú é hkyô nghut é, yuqgê rayuq gi, yhângwâ é myiwe eq nyì zô lhûm nyi é hkyô nghut ri. ² Nghut kôle, nungmoq gi, nghutbûn nyi bum akô nhung! Haú dōng a nghut é za, nungmoq gi, yón é myit tûn shit mù, haû su kut é byù lé, nungmoq é hpúng mai lhoq htoq pyâm le, a gè kó lhú? ³ Ngò gi, ngá gungdu, nungmoq eq rahá a nyi to kôlhang, ngá é i-myit gi, nungmoq eq rahá nghut nyî luî, gungdu jé nyi tô é dōng mai, haú hkyô kut é sû lé jéyâng doqdan gù nghut lhê. ⁴ Nungmoq gi, nga-nhûng é Yhumsîng Yesuq é myìng mai zup zing mù, ngá é i-myit gi, nungmoq eq rahá nghut nyî luî, nga-nhûng é Yhumsîng Yesuq é a-tsam le, nungmoq eq rahá nghut nyi é hkûn, ⁵ byù haú yuq lé, Tsadán é loq má ap byî pyám keq.* Haû jáng, Yhumsing é buinyì má, yhâng é woi-nyí gi, hkyi yu é hui râ matú, yhâng é yubak gungsho gi, lhoq htêñ pyâm é hui râ nghut lhê.

* ^{5:5} Tsadán é loq má ap byî pyám keq gâ é gi, hpúng byù wuì eq a zùm yap nhâng lo râ lé taî é nghut lhê.

6 Nungmoq é nghutbun hkyô gi, ge é a nghut. Mún† ra tsuí zo gi, muk long góñ lé wó lhoq daú nhang é lé, nungmoq a sé kó lhú? **7** Nungmoq gi, múnchi a bo é bang nghut nyî kô é eq rajung za, múnchi a bo é muk htung asik su wó dut kô shâng gaq, múnchi axau lé lhuî pyám keq. Hkâsu mù gâ le, nga-nhûng é Lhoqlhai Poî sauzo, Hkrisduq gi, hkungga nhong é hui bê nghut lhê. **8** Haû mù luî, nga-nhûng gi, agè agaú hkyô eq hpuzo nhâng hkyô nghut é múnchi axau bo é dông a nghut é za, lhumzui hkyô eq tengmán hkyo é muk nghut é, múnchi a bo é muk èq, Poî haú lé kut nyî shâng.

9 Ashop é dông gungsho zùm yap é bang eq hkâzûm kó nghû, ngò, nungmoq lé, ngá é laiká má kâ kat byi bê nghut lhê. **10** Nghut kôlhang, mingkan shî eq sêng é, ashop é dông gungsho zùm yap é bang, myoqnoq é bang, mhaú zô é bang eq hparà noq é bang lé hkâzûm yap kó nghû é gi, a nghut. Haû su ru nghut le gi, mingkan htoq shî mai nungmoq htoq ló byuq ra kô râ nghut lhê. **11** Nghut kôlhang, yhânggùng yhang gi, gumang ga kôle, ashop é dông gungsho zùm yap é, myoqnoq é, hparà noq é, lumù gansang é, i shuq wut é, mhaú zô é sû ó yuq eq le a ge zùm yap kô râ nghut lhê nghû, ahkuî, ngò, nungmoq lé kâ kat nau é nghut lhê. Haû sû é byuq eq gi, rahá lhâng hkâzo kó.

12 Haû noqkuq hpúng shinggan mâ é bang lé jéyâng râ gi, ngò eq hái sêng lhê lhú? Nghut kôlhang, hpúng ahkaû mâ é bang lé nungmoq jéyâng râ dut

† **5:6** Mún gâ é gi, yubak mara lé taí nau é nghut lhê. Lhoqlhai Poî jé jáng, Israelaq byu pé gi, yhangmoq wó é múnchi banshoq lé lhuî pyám mù, múnchi a bo é muk saí kô é nghut lhê.

lhê. ¹³ Hpúng shinggan mâ é bang lé gi, Garai Gasang jéyáng râ nghut lhê. Nghut kôlhang, "Haû agè agaú é sû lé, nungmoq chyáng mai lhoq htoq pyám keq."[✳] gâ tô ri.

6

Lumjíng Bâng Hkaû Má Jéyáng Lhûm É Hkyô

¹ Nungmoq mâ é rayuq yuq gi, gumang góyuq eq dang-rhâng lhûm tô é nghut jáng, haú hkyô lé jéyáng nhâng râ matú, haû sân-yúng bâng é hí má taí râ malaî, Garai a wó bâng é hí má wám tai râ lhú? ² Haû sân-yúng bang gi, mingkan lé jéyáng râ nghut é hkyô lé, nungmoq a sé kó lhú? Nungmoq gi, mingkan lé jéyáng râ bang nghut kôle nhîng, tiq é mû pé lé wó jéyáng é bang a nghut kó lhú? ³ Nganhúng gi, maumâng pé lé jéyáng râ nghut é hkyô lé, nungmoq a sé kô lhú? Haû mù, shí pyat mâ é hkyô pé lé, gè gè yhang wó jéyáng kô râ nghut lhê ô! ⁴ Haû mù luî, nungmoq gi, dang-rhâng lhûm é mû pé joq é nghut jáng, noqkuq hpúng má ahkyak a nghut é bang lé tarâ agyì kut nhâng kô râ lhú? ⁵ Ngò, haû su nghû taî é gi, nungmoq lé hoq hpu nhâng râ matú nghut lhê. Lumjíng bâng chyáng dang-rhâng lhûm é hkyô lé wó jéyáng râ hpaqchyi luq shoq bo é byù, nungmoq chyáng rayuq lhâng a nyì dut kô râ lhú? ⁶ Nghut kôlhang, nungmoq gi, gumang yhangchang rayuq eq rayuq, a lumjíng bâng é hí má lhâng rûng shok lhûm akô nhung!

⁷ Nungmoq hkaû má mû jéyáng lhûm é hkyô joq é nghut jáng, nungmoq gi, sum lugù nghut bê. Góyuq èq shut le lhâng rû ge lhê a nghut kô lhú?

[✳] 5:13 Tarâ Pun 17:7

Mhaú zô é huî le lhâng rû gè lhê a nghut kô lhú?

⁸ Nghut kôle, nungmoq yhang gi, mhaú zo kô é eq shut kô é nghut luî, haû gi, nungmoq é gumang wuì lé kut é nghut lhê.

⁹ Agè agaú é bang gi, Garai Gasâng é mingdán mâ é shimân jeju a myang hkam yù kó râ nghut é hkyô lé, nungmoq a sé kó lhú? Hkâ-nâ nyì kó. Ashop é dông gungsho zùm yap é bang le, hparà noq é bang le, su-myi sulàng lú é bang le, shiwa hpó kut é bang le, yuqqè yhangchang nyì zô lhûm é mara kut shut é bang le, ¹⁰ hkau bang le, myoqnoq bang le, i shuq wut bang le, lumù gansang é bang le, mhaú zô é bang le, Garai Gasâng é mingdán mâ é shimân jeju lé myang hkam yù kô râ a nghut. ¹¹ Nungmoq mâ é ra-am gi, haû su kut kô é bang nghut akô. Nghut kôlhang, nungmoq gi, nga-nhûng é Garai Gasâng é Woi-nyí eq Yhumsîng Yesuq Hkrisduq é myìng mai, mara hkyut san byî é, lhoq sân-yúng é eq chî sân pyám byî é hui bekô nghut ri.

Ashop É Dông Gungsho Zùm Yap É Hkyô

¹² "Jung hkangmó kut râ ahkâng ngò wó lhê." Nghut kôlhang, jung hkangmó gi, akyû byî é a nghut. "Jung hkangmó kut râ ahkâng ngò wó lhê." Nghut kôlhang, hái jûng èq le ngo lé wó sing pyám râ a nghut. ¹³ "Zoshuq gi, wamdaû é matú nghut mù, wamdaû gi, zoshuq é matú nghut ri." ga nungmoq ra-am taí kó râ nghut lhê. Nghut kôlhang, Garai Gasang gi, haû í jûng é lé lhoq htêñ pyám râ nghut lhê. Gungdu gi, ashop é dông gungsho zùm yap hkyo é matú a nghut é za, haû Yhumsing é matú nghut mù, haû Yhumsîng gi, gungdû é matú nghut ri. ¹⁴ Garai Gasang gi, Yhâng é a-tsâm èq, haû

Yhumsîng lé, shi é mai lhoq dui toq yû bê nghut mù, nga-nhúng lé le lhoq dui toq yû râ nghut lhê. ¹⁵ Nungmoq é gungdu pé gi, Hkrisduq é gungsho showui showang pé yhang nghut é lé, nungmoq a sé kô lhú? Haû nghut le nhîng, Hkrisduq é gungsho showui showang pé lé yù mù, shiwa myhî pé eq rading ralhum za kut pyám nhâng kô râ lhú? Hkânhám le a ge dut nhâng! ¹⁶ Shiwa myhî eq gungsho zum é sû gi, yhang eq gungsho ralhum za dut bê hkyô lé, nungmoq a sé kô lhú? Hkâsu mù gâ le, "Yhangnhik gi, gungsho ralhum za dut kô râ nghut lhê." ¹⁷ ga taî tô ri. ¹⁷ Nghut kôlhang, haû Yhumsîng eq rading ralhum za dut é sû gi, woi-nyí má Yhang eq ralhum za dut bekô nghut ri.

¹⁸ Ashop é dông gungsho zùm yap é hkyô lé koi pyám keq. Byù rayuq kut shut é gotû mara pé banshoq gi, yhâng é gungdu shinggan má nghut lhê; nghut kôlhang, ashop é dông gungsho zùm yap é hkyô kut shut é sû gi, yhumsing gùng lé mara shut é sû nghut ri. ¹⁹ Nungmoq é gungdu gi, Garai Gasâng chyâng mai nungmoq wó yû bê nghut é, nungmoq má lûng nyi é Chyoiyûng Woinyí é noqkuq yhûm nghut é lé, nungmoq a sé kô lhú? Nungmoq gi, yhumsîng gùng lé sing é bang a nghut. ²⁰ Hkâsu mù gâ le, nungmoq gi, ahpau ralhum byi mù wui hpyit tô é hui bê bang nghut akô. Haû mù luî, nungmoq é gungdû èq, Garai Gasang lé, hkunggâ é hkyô shit nyî keq.

7

Myî Yu É Eq Sêng É Hkyô

¹⁸ 6:16 Apûn 2:24

¹ Ahkuî, nungmoq kâ kat é hkyô pé eq séng luî ga jang, yuqgè rayuq gi, myi a yu le gè ri. ² Nghut kôlhang, ashop é dông gungsho zùm yap é hkyô gyai myô é yanmai, yuqgè hkangmó gi, yhumsing é myiwe wó râ lhê; myiwe hkangmó gi, yhumsing é yuqgè wó râ lhê. ³ Haû yhumsîng hpó gi, wò joq é eq rajung za, yhâng yhumsîng myhí eq zùm shâng gaq; haú dông za, yhumsîng myhí le, yhâng yhumsîng hpó eq zùm shâng gaq. ⁴ Haû yhumsîng myhí é gungdu gi, yhânggùng yhang za sêng é a nghut, yhâng é yhumsîng hpó eq le sêng lhê. Haû eq rajung za, yhumsîng hpô é gungdu gi, yhânggùng yhang za sêng é a nghut, yhâng é yhumsîng myhí eq le sêng lhê. ⁵ Nungmoq myit huî lhum luî, kyûdûng é má rago ap nóng râ ahkyíng ayoq za a nghut jáng gi, rayuq eq rayuq hkâhe lhum kó. Nungmoq yhumsing gùng lé a wó hkang é yanmai, Tsadán èq gunglaú é a hui kô shâng gaq, ahkyíng ayoq haû lai jáng, rahá dum zùm keq. ⁶ Ngò, haû su nghû taî é gi, hkunmó hkyô é dông a nghut, ahkâng byî kat é dông ru nghut lhê. ⁷ Byù banshoq bang gi, ngò su nyì râ lé ô nau ri. Nghut kôlhang, yuq hkangmó gi, ó le ô é chyunghuq lé Garai Gasâng chyâng mai wó bum akô nghut ri; rayuq gi, rajung chyunghuq, góyuq gi, gó jung chyunghuq wó bum akô.

⁸ Ahkuî, myiwe a yù lô é bang eq chuimó pé lé ngò taí kólé, ngò su, haú dông jâng nyi pyám kô é nghut le, yhangmoq é matú ge é hkyô nghut ri. ⁹ Nghut kôlhang, yhumsing gùng lé a wó hkâng kô é nghut le gi, yhangmoq, myi yû myi ló râ lhê; hkâsu mù gâ le, myi su nyé luî ô nau nyì râ malaî, myi yu

myi ló le je ge lhê.

¹⁰ Myi yû bê bang lé, ngò, hkunmó hkyó kôlé, shî gi, ngò dông hkyô é a nghut, Yhumsing chyáng mâ é ru nghut lhê: Yhumsîng myhí gi, yhâng é yhumsîng hpô chyáng mai a ge gang râ nghut lhê. ¹¹ Nghut kôlhang, yhang gâng é nghut jáng, myi a dum ló é za nyì râ lhê, haû a nghut jáng, yhâng é yhumsîng hpó eq dum xoq yû râ lhê. Yhumsîng hpó le, yhâng é yhumsîng myhí lé a ge kâng pyám râ nghut lhê.

¹² Góbang lé ngò shî su nghû taí kôlé, shî gi, Yhumsing chyáng mâ é a nghut, ngò dông mai tai é ru nghut lhê. Gumang rayuq yuq gi, lumjíng sû a nghut é yhumsîng myhí wó é nghut le, myiwe haû, yhang eq rahá nyì nau é nghut jáng, yhang lé a ge kâng pyám râ nghut lhê. ¹³ Myiwe rayuq gi, lumjíng sû a nghut é yhumsîng hpó wó é nghut le, yuqgè haû, yhang eq rahá nyì nau é nghut jáng, yhang eq a ge gang râ nghut lhê. ¹⁴ Hkâsu mù gâ le, haû a lumjíng sû yhumsîng hpó gi, yhâng yhumsîng myhí dông mai lhoq sân-yúng é hui bê nghut mù, a lumjíng sû yhumsîng myhí le, lumjíng sû nghut é yhâng é yhumsîng hpó dông mai lhoq san lhoq yúng é hui bê nghut ri. Haû a nghut jáng, nungmoq é zo wuî gi, a sanséng dut kô râ nghut lhê; nghut kôlhang, yhangmoq gi, haû dông mai, chyoiyúng bekô nghut ri.

¹⁵ Nghut kôlhang, haû a lumjíng sû gâng ló naû jáng gi, gâng ló shâng gaq. Lumjíng é yuqgè nghut nghut, myiwe nghut nghut, haû sû é hkyô pé má gi, hkûm zing tô é hkyô a joq é nghut lhê. Garai Gasang gi, nga-nhúng lé, nguingón shoq nyì shâng gaq ga ji yù bê nghut lhê. ¹⁶ Yhumsîng myhí ê, náng

é yhumsîng hpó lé wó hkyi yù râ nghû, hkâsu wó sé râ lhú? Yhumsîng hpó ê, náng é yhumsîng myhí lé wó hkyi yù râ nghû, hkâsu wó sé râ lhú?

¹⁷ Hká dông nghut kôlhang, yuq hkangmó gi, Garai Gasang, yhang lé ji yu tô é hkûn, haû Yhumsîng mai yhang lé nyì nhang tô é dông asak dui nyì râ lhê. Haû gi, noqkuq hpúng pé banshoq má ngò tô to byî é tarâ nghut lhê. ¹⁸ Byù rayuq gi, ji yu é huî é hkûn, ahpyo-kuq hpyit hkam yu to gù bê nghut jáng, ahpyo-kuq hpyit a hkâm sû dông a dut byuq shâng gaq. Byù rayuq gi, ji yu é huî é hkûn, ahpyo-kuq hpyit a hkam yù shâng gaq. ¹⁹ Ahpyo-kuq hpyit hkâm hkyô gi, haî ahkyak a nghut; ahpyo-kuq hpyit a hkâm hkyô gi, haî ahkyak a nghut. Garai Gasâng é hkunmó pé lé châng nyi é za sheq ahkyak nghut lhê. ²⁰ Yuq hkangmó gi, yhang lé Garai Gasâng èq ji yu é hkûn lhê su xoq nyi nyì râ lhê. ²¹ Nàng gi, ji yù huî é hkûn jùn dut nyi é lhú? Haú hkyô lé hkâ-myit chiq. Nghut kôlhang, nàng gi, luthkyô wó yu é nghut jáng, haú dông nyì aq. ²² Hkâsu mù gâ le, haû Yhumsing èq ji yu é huî é hkûn, jùn dut nyi é sû gi, haû Yhumsing èq lhoq lhut yu é byù nghut bê. Haû eq rajung za, ji yu é huî é hkûn, luthkyô wó é sû gi, Hkrisduq é jùn nghut ri. ²³ Nungmoq gi, Garai Gasâng èq ahpau byi mù wui hpyit yu é hui bê bang nghut akô. Haû mù, byu pê é jùn hkâdut kó. ²⁴ Gumang wui ê, yuq hkangmó gi, yhumsing lé Garai Gasâng èq ji yu é huî to bê dông, Yhâng é hí má xoq nyi nyì râ lhê.

²⁵ Ahkuî, zomyi zorâm wui é hkyô taí kôlé. Haû

Yhumsing chyáng mâ é hkunmó gi, ngò a wó; nghut kôlhang, Yhumsing é shogyo nhikmyîn é yanmai, lumgíng sû rayuq nghut nyi é dông, ngò, nungmoq lé hkyô shit râ nghut lhê. ²⁶ Ahkuî hui zô é wuîhke hkyo é yanmai, nungmoq gi, yhumsîng nyi to é su xoq nyi nyi le je ge ri nghû, ngò wó myit ri. ²⁷ Nàng, myihâng bê a nghut lhi? Lhoq kang râ hkâda lo. Nàng, myi a háng shi a nghut lhi? Myi hkâhô lo. ²⁸ Nghut kôlhang, nàng, myihâng é nghut le gi, mara a nghut. Zomyi gi, myi ló é nghut jáng, mara a nghut. Nghut kôlhang, myihâng é bang gi, shí pyat má wuîhke hkyô pé myo myo hui kó râ nghut mù, ngò, nungmoq lé haû mai hkyi yù nau ri.

²⁹ Gumang wuì ê, ngò taí nau é lichyúm gi, ahkyíng tot byuq bê nghut mù, ahkuî mai, myi wó é bang gi, a wó é bang dông nyì kó shâng gaq.* ³⁰ Yón ngaû huî é bang gi, a huî é bang su; gabú é bang gi, a gabú é bang su; sutzè lé wui yu é bang gi, sutzè a wó é bang su; ³¹ haû mingkan zè pé lé chung é bang gi, haû pé lé a myit tuî é bang su, nghut kó shâng gaq. Hkâsu mù gâ le, shî mingkân é ahkui lhê é azòng isâm gi, laî ló nyi é nghut lhê.

³² Ngò gi, nungmoq lé a myit myo nhâng naù. Myi a yù shî é sù gi, haû Yhumsîng lé hkâsu wó gabú nhâng râ matú, haû Yhumsing é muzó lé myit chiq nyi ri. ³³ Nghut kôlhang, myi yû bê sù gi, yhâng é yhumsîng myhí lé hkâsu wó gabú nhâng râ matú, mingkan shi é muzó eq séng luî myit chiq nyi ri. ³⁴ Haû mù, yhâng shirong é myit gi, byo myín nyi

* ^{7:29} A wó é bang dông nyì kó shâng gaq gâ é gi, Garaî mû lé je myit zuq nyì shâng gá naû é nghut lhê.

ri. Myi a ló é myiwe nghut nghut, zomyi gyíng nghut nghut gi, yhâng é gungdu eq woi-nyí má haû Yhumsîng lé rago wó ap nóng râ matú, Yhumsing é muzó pé eq séng luî myit chiq nyi ri. Nghut kôlhang, myi ló bê myiwe gi, yhâng é yhumsîng hpó lé hkâsu wó gabú nhâng râ matú, mingkan shi é muzó eq séng luî myit chiq nyi ri. ³⁵ Ngò, haû su nghû tai é gi, nungmoq é matú ge é hkyô nghut lhê; nungmoq lé tara èq zuî zing é a nghut é za, myit a byò lo shoq Yhumsîng lé wó ap nóng râ matú, jô é dông asak wó duí kô shâng gaq nghu é hkyô ru nghut lhê.

³⁶ Nghut kôlhang, rayuq yuq gi, yhang dûng tô é zomyi gyíng lé a htuk é dông kut nyi é su wó myit ngàm jáng, myiwe haû asak kô lo nyì mù, hâng yù râ dut bê nghû myit é nghut le gi, yhang ô nau é dông kut shâng gaq. Yhang mara kut é a nghut. Yhangnhik gi, hâng lhum râ lhê. ³⁷ Nghut kôlhang, yhang gi, haû hkyô lé yhâng é myit mai wó lhoq zîm pyâm é nghut mù, yut yut ô naù hkyo é ahkaû má a nghut é za, yhumsîng ô naù é hkyô lé wó hkûm zing pyâm é sû nghut luî, haû zomyi gyíng lé a hâng yù râ matú wó myít hpyit bê sû nghut é nghut jáng, yhang gi, ge é hkyô kut bê nghut ri. ³⁸ Haû mù luî, zomyi gyíng haû lé hâng yu é sû gi, jô é hkyô kut bê nghut ri; nghut kôlhang, zomyi gyíng haû lé a hâng yu é sû gi, je ge é hkyô kut bê nghut ri.

³⁹ Myiwe rayuq gi, yhâng é yhumsîng hpó rû dui nyì nyi, yhang eq xoq tô ashî nghut lhê. Nghut kôlhang, yhâng é yhumsîng hpó shi byuq é nghut jáng, yhang gi, myi ló râ ahkâng dum wó bê nghut lhê, nghut kôle, haû yuq gi, Yhumsîng eq sêng é sû dut râ lhê. ⁴⁰ Ngò jéyâng é dông ga jáng, myi a dum

ló é wó nyi le gi, yhâng é matú je gabú hkyô dut râ nghut lhê. Ngò le, Garai Gasâng é Woi-nyí wó sû nghû wó myit ri.

8

Hparà Lhô Lé Tîng Byî É Zoshuq

¹ Ahkuî, hparà lhô pé lé tîng byî é zoshuq hkyô: nga-nhúng banshoq bang gi, haú hkyô eq séng luî sê lhê. Sê é hkyô gi, nghutbun sê lhê; nghut kôlhàng, chyitdap myit gi, lhoq kô myhang lhê.
² Byù rayuq yuq gi, rajung jung lé sé bûn é nghut le, yhang sé âng é lé lhâng a sé shi nghut ri. ³ Nghut kôlhàng, Garai Gasang lé chyitdap é sû gi, Garai Gasâng èq sê é sû nghut ri.

⁴ Haû mù luî, hparà lhô pé lé tîng byî é zoshuq lé zô é eq séng luî gi: hparà lhô gi, mingkan má haî lhâng a nghut é hkyô lé le, Garai Gasang gi, Yhang rayuq mai lai luî gotû a nyi é lé le, nga-nhúng sê lhê. ⁵ Hkâsu mù gâ le, mauhkûng htoq má nghut nghut, myigûng htoq má nghut nghut, byù ra-am mai hparà pé ga bang nyi mù, "hparà pé" myo myo eq "yhumsing pé" myo myo nyì kôlhàng ⁶ nga-nhûng é matú gi, Îwa nghut é Garai Gasang rayuq za nyi é nghut mù, lhunghâng gi, Yhang mai hpan é nghut luî, nga-nhúng gi, Yhâng é matú asak dui nyi é nghut lhê. Yesuq Hkrisduq nghu é Yhumsîng rayuq za nyi é nghut mù, lhunghâng gi, Yhang döng mai hpan é nghut luî, nga-nhúng gi, Yhang döng mai asak dui nyi é nghut lhê.

⁷ Nghut kôlhàng, yuq hkangmó gi, haú hkyô lé sê gam hkoq yu é a nghut. Ra-am gi, ahkuî jé shoq hparà lhô pé má mán byuq kô é yanmai, haû sû é

zoshuq lé yhangmoq zô é hkûn, hparà lhô lé tîng byî é zoshuq dông myit sôn yu akô. Yhangmoq myit sôn sê é hkyô wum nyhôm é yanmai, mara wó bûn akô nghut ri. ⁸ Nghut kôlhang, zoshuq gi, nga-nhúng lé, Garai Gasâng shut shuî chyâng e é a nghut. Nga-nhúng a zô é nghut le gi, je sûm byuq ló é a nghut, zô é nghut le gi, je ge lo é a nghut.

⁹ Haû su ga kôlhang, nungmoq a htung a htê zô é hkyô gi, lumjîng myit wum nyhôm bâng é matú myit leqbat jowò a dut shoq sidiq keq. ¹⁰ Hkâsu mù gâ le, sumsé hpaqchyî wó é bang nungmoq gi, hparà lho é noqkuq yhûm má zô nyì kô é lé, haû myit sôn sê é hkyô má wum nyhôm é sû rayuq yuq myang é nghut jáng, hparà lhô pé lé tîng byî é zoshuq lé, yhang wám zo râ lé wum byî é a dut kó râ lhû? ¹¹ Haû mù, Hkrisduq shî hkám byi bê nghut é, wum nyhôm é gumang hpó haú yuq gi, nungmoq é sumsé hpaqchyi èq lhoq htên pyâm é hui berâ nghut lhê. ¹² Nungmoq gi, haú hkyô dông mai, nungmoq é gumang wuì lé mara kut shut é eq, yhangmoq é myit sôn sê é hkyô wum nyhôm é lé nò nhang é hkûn, Hkrisduq lé mara kut shut é nghut bekô. ¹³ Haû mù luî, ngò zô é gi, ngá é gumang hpó lé mara kut shut nhang é nghut jáng, yhang lé myit a leqbat nhâng shâng gaq, ngò, hkâ-nhám le, sho lé a zo lo râ nghut lhê.

9

Lagyo Rayuq É Ahko Ahkâng

¹ Ngò gi, lut sû a nghut lhû? Ngò gi, lagyo rayuq, a nghut lhû? Ngò gi, nga-nhúng é Yhumsîng Yesuq lé myang wú bê sû, a nghut lhû? Nungmoq gi, haû

Yhumsîng má, ngò zui saî é muzó é ashi pé chyat, a nghut kô lhú? ² Ngò gi, góbang chyáng lagyo a nghut kôlhang, nungmoq chyáng gè gè nghut lhé! Hkâsu mù gâ le, nungmoq gi, haû Yhumsîng má, ngò lagyo nghut é hkyô saksé dizik nghut bum akô.

³ Ngá ahtoq má jéyâng bang lé, ngá gûng ngò tai hung kat kôlé. ⁴ Ngamoq gi, zo râ shuq râ ahko ahkâng a wó é bang nghut lhé lhú? ⁵ Gotû lagyô pé eq Yesuq é yhanggu yuqzô pé eq Kehpa kut é su, lumjíng sû nghut é yhumsîng myhí shuî chûng râ, ngamoq, ahko ahkâng a wó é nghut lhé lhú? ⁶ Ngò eq Barnaba baú za, asak duì hkyo é matú mù zui ra râ lhú?

⁷ Ó yuq wá, yhumsing zoshuq wùn luî, gyè mù wùn waq râ lhú? Ó yuq wá, tsibiyiq hkyâm saí mù, haú mâ é tsibiyiq shi a zo kut râ lhú? Ó yuq wá, sau rém mù, sau naú a shuq kut râ lhú? ⁸ Ngò gi, shí hkyô pé lé xângzo hkyam dông za tai é nghut lhé lhú? Haû tarâ má le, rajung za tai tô lhé, a nghut lhú? ⁹ Hkâsu mù gâ le, haû Mosheq é tarâ má, "Guq nâng nyi é no lé nhuttsung hkâ-tsûng to byi."[☆] ga kâ tô ri. Garai Gasang gi, no eq séng luî za chiq é nghut lhé lhú? ¹⁰ Gè gè yhang, yhang gi, nga-nhûng é matú tai é a nghut kô lhú? Nghut lhé, haû gi, nga-nhûng é matú kâ to byi é nghut lhé. Haî mù gâ le, yò hpuq sû, yò hpuq é eq, guq bat sû, guq bat é gi, kyô chôm shû yù râ lé myoqbyù luî, kut kô é nghut lhé. ¹¹ Ngamoq gi, nungmoq chyáng woi-nyí amyui sân kat bê nghut mù, nungmoq chyáng mâ é mingkan zè lé shû yu é nghut jáng, lûm myô é dut byuq bekô lhú? ¹² Góbang gi, nungmoq chyáng mai garûm é

[☆] 9:9 Tarâ Pun 25:4

ahko ahkáng wó kô é nghut jáng, ngamoq gi, haú lé je wó râ lhê a nghut kó lhú?

Nghut kôlhang, ngamoq gi, ahko ahkáng haú lé a yu é nghut lhê. Haû yù râ malaî, Hkrisduq é gabú danglù gi, hkûm zing pyâm é a hui râ matú sheq, jung hkangmó lé ngamoq hkam jân nyi lhê. ¹³ Haû noqkuq yhûm má mû zuî é bang gi, yhangmoq é zoshuq lé haû noqkuq yhûm mai wó é hkyô eq, hkungga gyap má dojaú é bang gi, hkungga gyap má nhông byi é ra-am lé myàng zô é hkyô lé, nungmoq a sé kô lhú? ¹⁴ Haû eq rajung za, gabú danglù hko kyô é bang gi, gabú danglù hkyô mai yhangmoq é asak baú râ lhê ga, haû Yhumsing hkunmó hkyô to bê nghut ri.

¹⁵ Nghut kôlhang, ngò gi, ahko ahkáng haú pé haî lé le a yu é nghut lhê. Nungmoq, ngo lé haû su lhom kut byi râ lé myoqbyù mù, ngò, shî hkyô lé kâ é a nghut. Hkâsu mù gâ le, ngò haû su gumrong é hkyô lé, rayuq yuq lhoq htên pyám byi râ htoq má, ngò shi byuq le lhâng je ge ri. ¹⁶ Nghut kôlhang, gabú danglù lé ngò hko kyô é hkûn, ngò gumrông jang a joq; hkâsu mù gâ le, haû gi, ngò a kut a ge é ngá wô nghut lhê. Haû gabú danglù lé ngò a hko kyô é nghut le gi, ngò dingnyé wó râ nghut lhê. ¹⁷ Yhumsing nau é myit mai ngò hko é nghut jáng, shigyaú chyunghuq wó râ nghut lhê; yhumsing nau é myit mai a nghut jáng gi, ngo lé lùm luî ap tô é lé, agon za wùn waq nyi é dut râ nghut lhê. ¹⁸ Haû mù luî, ngá é shigyaú chyunghuq gi, haî nghut lhê lhú ga jang, haû gabú danglù lé hko kyô é hkûn, ngò gi, ahpau a yu é za wó ap nóng luî, gabú danglù hko kyo hkyô mâ é ngá é ahko ahkáng pé lé ngò a

yu é amyat nghut lhê.

¹⁹ Ngò gi, ó yuq é a-ô má le a nyi é za, lut sô nghut kôle, byù wó myô é myhó shuî lhing yù râ matú, ngá gûng ngò, yuq hkangmó é jùn kut nyi lhê. ²⁰ Ngò gi, Yudaq byu pé lé shuî lhing yù râ matú, Yudaq byu pê chyâng nghut nyi é hkûn, Yudaq byù rayuq dông dut nyi lhê. Ngò gi, tarâ hkaû má nyì sô a nghut kôlhang, tarâ hkaû mâ é bang lé shuî lhing yù râ matú, tarâ hkaû má nyì bâng chyâng nghut nyi é hkûn, tarâ hkaû mâ é byù rayuq dông dut nyi lhê. ²¹ Ngò gi, tarâ a wó bang lé shuî lhing yù râ matú, tarâ a wó bâng chyâng nghut nyi é hkûn, tarâ a wó sô rayuq dông dut nyi lhê. Nghut kôlhang, gè gè ga jáng, Garai Gasâng é tarâ mai a lut htoq é za, Hkrisduq é tarâ hkaû má nyì sô nghut lhê. ²² Ngò gi, wum nyhóm bang lé shuî lhing yù râ matú, wum nyhóm bâng chyâng nghut nyi é hkûn, wum nyhóm sô rayuq dông dut nyi lhê. Ngò gi, wó dut é hkyô dông mai byù ra-am lé wó hkyî shâng gaq nghû, byù lhunghâng bâng chyâng, byù ajà jà dông nyi nyi lhê. ²³ Ngò gi, gabú danglù mai wó é shimân jeju pé lé wó chôm hkam yù shâng gaq nghû, gabú danglù é yanmai haú pé banshoq lé kut é nghut lhê.

²⁴ Din shingjóng poî má dìn râ bang banshoq dìn kôlhang, rayuq za shigyaú chyunghuq wó é hkyô lé, nungmoq a sé kô lhú? Chyunghuq wó râ matú dìn keq. ²⁵ Sup poî má shingjóng lhûm é bang yuq hkangmó gi, yhumsing gûng yhumsîng tarâ htan é dông lhoq mhân yù râ lhê. Yhangmoq gi, gîng nyì râ a nghut é janmaú wó râ matú, haû su kut é nghut akô; nghut kôlhang, nga-nhúng gi, ahtum

abyuq gingtîng nyì râ nghut é janmaú wó râ matú shikut é nghut lhê. ²⁶ Haû mù luî, ngò gi, jum dîn din é byù rayuq su din é sû a nghut. Ngò gi, laì lé bat é byù rayuq su, akôm má bat é sû le a nghut. ²⁷ Ngò gi, góbâng chyáng mungdang hko é htâng má, ngá gûng ngò, shigyaú chyunghuq eq a gingdán sû a dut shâng gaq nghû, ngá gûng lé gyai yhang lhoq mhân yù mù, ngá gung lé jùn kut yu nyi lhê.

10

Israelaq Pê É Labaû Mai Sidiq Byî É Hkyô

¹ Gumang wuì ê, ngò gi, dut laî lo é hkyô lé, nungmoq lé a sé a dut nhâng nau é nghut lhê; hí hkûn, nga-nhûng é îchyí ïwa pé banshoq bang gi, mhutdûm ô má nyì mü, Nhông Nè mai wó laî byit kô é nghut lhê.* ² Yhangmoq banshoq bang gi, mhutdûm eq Nhông Nè má, Mosheq é chângzô pé dông baptisma hkam yu é bang chyat nghut bekô. ³ Yhangmoq banshoq bang gi, rajung zâ é woi-nyí zang zo kô é eq. ⁴ rajung zâ é woi-nyí wuì shuq kô é nghut lhê; hkâsu mù gâ le, yhangmoq eq rahá nghut nyi é woi-nyí eq sêng é luqbum mó mai, yhangmoq shuq kô é nghut lhê; luqbum mó haû gi, Hkrisduq nghut bê. ⁵ Nghut kôlhang, yhangmoq myo hpyang lé, Garai Gasang a nau é nghut mù, yhangmoq é gûng sôm lé yoso pé má myhîn so san kut pyâm é hui bekô nghut ri.

⁶ Haú hkyô pé dut htoq é gi, agè ashop hkyô má yhangmoq myit tuî bùm é su, nga-nhûng a myit

* **10:1** Bun zo ralhum mai raxê lhum gi, Htoq Ló Laiká má bo é Mosheq htâng châng bâng é hkyô lé kâ tô é nghut lhê.

tuî nyì râ matú nga-nhûng é azòng dut bê nghut ri. ⁷ "Byu pé gi, zùng mù, zo luî shuq luî, a lumjíng bang kut é dông, toq mù, ye bum akô." ⁸ ga kâ tô é eq rajung za, yhangmoq mâ é ra-am hparà noq é bang dut byuq é su, nungmoq hkâdut kó. ⁸ Yhangmoq mâ é ra-am gi, ashop é dông gungsho zùm yap é hkyô shut kômù, ra-nyí má za í mûn sum hkyîng yuq shi byuq é su, ashop é dông gungsho zùm yap é hkyô le, nga-nhûng gi, a ge kut shut râ nghut lhê. ⁹ Yhangmoq mâ é ra-am gi, haû Yhumsîng lé chyâm luî, lhangmuì pê èq hte sat é huî bùm kô é su, haû Yhumsîng lé, nga-nhûng gi, a ge chyâm râ nghut lhê. ¹⁰ Yhangmoq mâ é ra-am gi, nhutluq shô-myo kôluî, lhoq htên é maumâng èq sat pyâm é hui kô é su, nungmoq gi, nhutluq shô-myo hkâkut kó.

¹¹ Yhangmoq chyâng wú yû râ azòng dông haú pé dut htoq luî, ló htâng râ ipyat pé má nyì âng to bang nga-nhûng é matú sidiq byi râ dông kâ to bê nghut ri. ¹² Haû mù luî, nungmoq gi, yap gîng nyì bê su ngàm kô é nghut jáng, a leqbat râ matú sidiq nyì keq! ¹³ Byu chyâng htoq sê é gungraú hkyô za nungmoq hui râ nghut lhê. Garai Gasang gi, lhumzui sû nghut lhê mù, nungmoq a wó jân é gungraú hkyô lé hui nhâng râ a nghut. Nghut kôlhang, nungmoq gungraú huî é hkûn, Yhang gi, haû lé nungmoq wó jan râ matú, hkyô htong byi râ nghut lhê.

Hparà Lhô Noq Hkyô Lé Koi Pyám Râ Hkyô

¹⁴ Haû mù luî, ngò chyitdap é luzûm wuì ê, hparà lhô noq hkyô lé koi pyám keq. ¹⁵ Nhik gying bang lé

[☆] **10:7** Htoq Ló 32:6

ngò taî lhê; ngò haî taî nyi é hkyô lé nungmoq gùng myit sôn yù keq. ¹⁶ Nga-nhúng, jeju bûn nyi é jeju gó̄m lé shuq é hkûn, Hkrisduq é sui má chôm zùm bê a nghut kó lhú? Nga-nhúng, myhik hpê é muk lé zô é hkûn, Hkrisduq é gungdu má chôm zùm bê a nghut kô lhú? ¹⁷ Haî mù gâ le, muk htung ralhum za nghut mù, nga-nhúng gi, myo myo nghut kôle ragùng za nghut nyi lhê. Hkâsu mù gâ le, nga-nhúng banshoq bang gi, haû rahtung zâ é muk lé chôm gâm zô é bang chyat nghut lhê.

¹⁸ Israelaq byu pê é hkyô lé myit wú keq. Haû hkungga lé zô é bang gi, hkungga gyap má chôm lom é bang nghut lhê, a nghut kó lhú? ¹⁹ Hparà lhô, a nghut jáng, hparà lhô lé tîng byî é hkungga gi, rajung jung nghut lhê nghû, ngò taî é lhú? ²⁰ Haû su taî é a nghut, a lumjíng bâng é hkungga gi, Garai Gasang lé nhông byî é a nghut, nat gâng pé lé tîng byî é ru nghut lhê. Ngò gi, nungmoq, nat gâng pé eq chôm zum nyì bang dut râ lé a ô nau é nghut lhê. ²¹ Nungmoq gi, haû Yhumsing é gó̄m lé le, nat gâng pê é gó̄m lé le, ge shuq râ a nghut; nungmoq gi, haû Yhumsing é zangbó má le, nat gâng pé é zangbó má le, rahá ge bo lòm râ a nghut. ²² Nga-nhúng gi, haû Yhumsîng lé manôn nhâng nau é bang dut râ a nghut kô lhú? Nga-nhúng gi, Yhâng htoq je wûm bo é bang nghut lhê lhú?

Lumjíng Su É Luthkyô

²³ "Jung hkangmó kut râ ahkâng wó lhê." nghut kôlhang, jung hkangmó gi, akyû wó é a nghut. "Jung hkangmó kut râ ahkâng wó lhê." nghut kôlhang, jung hkangmó gi, byù lé wó kô làm nhang

é a nghut.† ²⁴Ó yuq le, yhumsing é gè hkyo matú ho é a nghut é za, góbâng é gè hkyo é matú hô râ dut lhê.

²⁵ Sho úng gaì má úng é haîlé lé, úng-âng é myit èq a myî gôn é za zo keq. ²⁶ Hkâsu mù gâ le, "Myidàm htoq eq haú má joq é jung hkangmó gi, Yhumsing é chyat nghut lhê."[‡] gâ tô ri.

²⁷ A lumjing bang ra-am, nungmoq lé zang zo jì mù, nungmoq ê nau é nghut jáng, úng-âng é myit èq a myî gôn é za, nungmoq hí má to byî é gû lé zo keq. ²⁸ Nghut kôlhang, rayuq yuq, nungmoq lé, "Shî gi, hparà lhô lé tîng byi bê nghut lhê." ga taî kyô é nghut jáng, nungmoq lé taî kyo su é yanmai le, myit úng-âng é yanmai le, haú lé hkâzo kó. ²⁹ Úng-âng é myit haû gi, nungmoq é a nghut, góyuq é úng-âng é myit lé taí nau é ru nghut lhê. Ngá é luthkyô lé, haî mù góyuq é úng-âng é myit èq jéyáng é huí nhang lhê lhú? ³⁰ Ngò jeju bûn é myit mai bo zo bo shuq yu é nghut jáng, Garai Gasang lé jeju hkya-on bê nghut é zoshuq hau é yanmai, haî mù lumu pyâm é ngò hui râ lhú?

³¹ Haû mù luî, nungmoq zo kôlhang, shuq kôlhang, haî kut kôlhang, Garai Gasâng é hpungwup shingkâng é matú chyat kut keq. ³² Ngò gi, yuq hkangmó lé, hkyô hkangmó má shikut luî myit ngón nhang é eq rajung za, nungmoq gi, Yudaq byu pé lé nghut nghut, Grik byu pé lé nghut nghut, Garai Gasâng é noqkuq hpúng mâ é byù lé nghut nghut, ó yuq lé le myit hkâleqbat nhâng kó. ³³ Hkâsu mù gâ le, ngò gi, yhangmoq hkyi yu é wó hui kó

† **10:23** Bun zo 23 mâ é dangngho gi, Korinhtuq byu pé lhaq taî é dangngho gi, Korinhtuq byu pé lhaq taî é dangngho gi.
‡ **10:26** Hkya-on 24:1

sháng gaq nghû, ngá é gè hkyô ho é a nghut é za,
myo myô é matú gè hkyô ho nyi é ru nghut lhê.

11

¹ Ngò gi, Hkrisduq é alik châng é su, nungmoq gi,
ngá é alik châng keq.

Noqkuq É Má Htap Htuk Râ Hkyô

² Nungmoq gi, hkyô hkangmó má ngo lé bûn
nyì kô é yanmai le, nungmoq lé ngò lhai byi bê
mhoqshit hkyô pé lé myhik zing nyì kô é yanmai
le, ngò, nungmoq lé hkyâ-ôn lhê.

³ Ahkuî, ngò, nungmoq lé sê hkyâng nhâng nau
é hkyô gi: yuqgè hkangmó é ulhum gi, Hkris-
duq nghut ri; myiwe hkangmó é ulhum gi, yuqgè
nghut ri; Hkrisduq é ulhum kûm gi, Garai Gasang
nghut ri. ⁴ Yuqgè hkangmó gi, kyûdûng le nghut
nghut, myiqhtoi htoî le nghut nghut, yhâng é ul-
hum lé nghop tô é nghut jáng, yhâng é ulhûm é
aróng lé lhoq hpoî pyâm é nghut bê. ⁵ Myiwe
hkangmó gi, kyûdûng le nghut nghut, myiqhtoi
htoî le nghut nghut, yhâng é ulhum lé a nghop
tô é nghut jáng, yhâng é ulhûm é aróng lé lhoq
hpoî pyâm é nghut bê. Haû gi, yhâng é ulhum lé
wuq pyâm é eq rajung za nghut ri. ⁶ Myiwe rayuq
gi, yhâng é ulhum lé a nghop pyâm é nghut jáng,
yhâng é xâm lé nyhâm pyâm ra râ nghut lhê. Nghut
kôlhang, xâm nyhâm pyâm é nghut nghut, xâm wuq
pyâm é nghut nghut, myiwe rayuq é matú aróng
hpoî lhê nghut jáng, yhang gi, yhâng é ulhum lé
nghop to ra râ nghut lhê. ⁷ Yuqgè gi, Garai Gasâng
é azòng isâm eq hpungwup shingkang nghut é
yanmai, yhâng é ulhum lé a nghop râ é nghut

lhê. Myiwe kúm gi, yuqge é hpungwup shingkang nghut ri. ⁸ Hkâsu mù gâ le, a-nham sâng-hi má, yuqgè gi, myiwe mai lo é a nghut, myiwe sheq yuqgè mai lo é ru nghut lhê.[✉] ⁹ Hau htoq agó, yuqgè lé gi, myiwê é matú hpan tô é a nghut, myiwe lé sheq, yuqge é matú hpan tô é ru nghut lhê. ¹⁰ Haû nghut é yanmai le, maumang lagyo pê é yanmai le, myiwe gi, ahko ahkâng kumlhá dông yhâng é ulhum lé nghop râ dut lhê.

¹¹ Nghut kôlhang, haû Yhumsing hí má, myiwe gi, yuqgè lé nghehkau é su, yuqgè le, myiwe lé nghehkau é nghut lhê. ¹² Hkâsu mù gâ le, myiwe gi, yuqgè mai lo é su, yuqgè le, myiwe mai hku lé é nghut lhê. Nghut kôlhang, jung hkangmó gi, Garai Gasang mai lo é nghut lhê. ¹³ Myiwe rayuq, ulhum a nghop é za Garai Gasang lé kyûdûng é gi, htuk kô râ lhú? Nungmoq, yhumsing gung é matú doqdân yù keq. ¹⁴ Yuqgè xâm hîng tô é nghut jáng, yhâng é matú aróng hpoî é hkyô dut é nghut kôle, ¹⁵ myiwe xâm hîng tô é nghut jáng, yhâng é matú hpungwup shingkang nghut é hkyô lé, htûnglî èq nungmoq lé mhoqshit lhê, a nghut kô lhú? Hkâsu mù gâ le, xâm hîng tô é gi, nghop râ zè dông yhang lé byî tô é nghut lhê. ¹⁶ Rayuq yuq, haú hkyô lé tai dang-rhâng nau é nghut jáng, ngamoq chyâng le, Garai Gasâng é noqkuq hpûng pê chyâng le, gotû htûngli a joq é nghut lhê.

Yhumsing É Myinzang

¹⁷ Nungmoq é zuphpong pé gi, gè hkyô kut râ htoq má akyû a bo é hkyô je kut kô é yanmai, a-ô

[✉] **11:8** Apûn 2:21-23

má hkyô shit tô é pé má, ngò, nungmoq lé hkyâ ôn é a nghut. ¹⁸ Sâng-hi má, noqkuq hpúng ralhum dông nungmoq zup zîng é hkûn, nungmoq hkaû má gam hkoq hkyô joq é lé wó gyô é nghut luî, têng é le bò râ nghû, ngò lumjíng lhê. ¹⁹ Ô pé gi, Garai Gasang o é hkyam shut nghut é lé wó shit râ matú, nungmoq ahkaû má gam hkoq lhum hkyô joq râ dut lhê. ²⁰ Nungmoq rahá zup zing kô é hkûn, nungmoq gi, haû Yhumsing é myinzang zô é a nghut kô. ²¹ Hkâsu mù gâ le, nungmoq zô é hkûn, góyuq lé le a láng é za, ó le ó hí yù zô akô. Haû mù, rayuq gi, zo mut huî nyì, góyuq gi, shuq wut to dut akô nghut ri. ²² Nungmoq gi, zo jang shuq jang yhûm a wó bang nghut akô lhú? Garai Gasâng é noqkuq hpúng lé wú tiq pyám kô é eq, a wó bang lé hoq hpu nhâng kô é, nghut akô lhú? Nungmoq lé ngò hkâsu nghû taí kó râ lhú? Haú pê é yanmai, ngò, nungmoq lé hkyâ-on râ lhú? Ratsuí lhâng a wó dut!

²³ Hkâsu mù gâ le, haû Yhumsing chyâng mai ngò wó hap yu é gû lé, nungmoq lé lhai byi bê nghut lhê: Haû Yhumsîng Yesuq gi, Yhang lé ap pyám huî é myîn má, muk lé yù mù, ²⁴ jeju hkyâ ôn é htâng má, haû lé myhik hpé mù, taî é gi, "Shî gi, nungmoq é matú Ngá é gungsho nghut lhê; Ngo lé bûn nyì râ matú, shî su kut nyî keq." gâ ri. ²⁵ Haû eq rajung za, myinzang bàn zô é htâng má, Yhang gi, góom lé le yù mù, "Góom shî gi, Ngá é sui mâ é dangshikaq asik nghut lhê; hkâ-nhám le, nungmoq shî shuq é hkûn, Ngo lé bûn nyì râ matú shî su kut keq." gâ taî ri. ²⁶ Hkâsu mù gâ le, nungmoq gi, muk shî lé zo luî, góom shî lé shuq é hkangmó, haû

Yhumsîng shî hkâm é hkyô lé, Yhang jé lé shoq, shit kyô nyì râ lhê.

²⁷ Haû mù luî, ó yuq nghut kôle, a gingdán é dông Yhumsing é muk haû lé zo mù, góom haû lé shuq é nghut jáng, haû Yhumsing é gungdu eq sui lé shut é mara wó bê nghut lhê. ²⁸ Haû mù, ó yuq le, muk zo góom shuq râ hí má, yhumsing gùng yhumsîng jep wú ra râ nghut lhê. ²⁹ Hkâsu mù gâ le, ó yuq nghut kôle, haû Yhumsing é gungdu eq sêng é hkyô lé a sê gyô é za muk zo góom shuq é nghut jáng, yhânggùng yhang mara zô bô shuq bo yu é nghut lhê. ³⁰ Haû nghut é yanmai, nungmoq mâ é byù myo myo gi, wum nyhôm é, nòhpyo huî é nghut bum akô. Ra-am gi, shi ló byuq bekô nghut ri. ³¹ Nghut kôlhang, nga-nhúng gi, yhumsing gùng yhumsîng hí sôn sê yu é nghut jáng tarâ jéyáng é hui râ a nghut. ³² Nga-nhúng gi, mingkan eq rahá, mara byî é a hui zo shâng gaq ga, nga-nhúng lé haû Yhumsing èq jéyáng é hkûn, nga-nhúng gi, mhoqshit é huî nyì gù bê nghut lhê.

³³ Haû mù luî, ngá é gumang wuì ê, nungmoq gi, zo râ nghû rahá zap zîng é hkûn, rayuq eq rayuq láng lhum keq. ³⁴ Nungmoq rahá zap zîng é hkûn, jéyáng é a hui zo kó shâng gaq, rayuq yuq zòmut é nghut jáng, yhûm má zô chûng râ lhê.

Gotû myit tô é hkyô pé gi, ngò jé lé é hkûn sheq shit kyo râ nghut lhê.

12

Woi-nyí Hkyô Eq Sêng É Chyunghuq Pé

¹ Gumang wuì ê, woi-nyí hkyô eq sêng é chyunghuq pé lé, nungmoq a sê gyo râ lé ngò

a ô nau é nghut lhê. ² Nungmoq gi, a lumjíng bang nghut nyî kô é hkûn lé, dang a nyo é hparà lhô noq râ matú hkyô shuî nghoq é hui kô é hkyô lé, nungmoq sê lhê. ³ Haû mù luî, "Yesuq gi, nhîng pyâm é hui shâng gaq." ga, Garai Gasâng é Woi-nyí mai taî é byù ó yuq le a nyi é eq, haû Chyoiyûng Woi-nyí mai za a nghut jáng, "Yesuq gi, Yhumsîng nghut lhê." ga, ó yuq le a wó taî é nghut lhê nghû, ngò, nungmoq lé taî kyô é nghut lhê.

⁴ Woi-nyí hkyô eq sêng é chyunghuq ajung jung joq lhê; nghut kôlhang, Chyoiyûng Woi-nyí mai chyat nghut lhê. ⁵ Dojaú é hkyô ajung jung joq lhê; nghut kôlhang, Yhumsîng rayuq lé za dojaú é nghut lhê. ⁶ Zui saî é hkyô ajung jung joq lhê, nghut kôlhang, Garai Gasang yhang za, byù lhunghâng bang má, haú pé banshoq lé kut é nghut lhê.

⁷ Woi-nyí é hpông shit hkyô gi, byù pé é gè hkyô matú, yuq hkangmó lé byi bê nghut ri. ⁸ Rayuq lé gi, Woi-nyí haû mai, hpaqchyî byéng-yá byíng é danglù byî é nghut ri; góyuq lé gi, Woi-nyí hau èq za, sumsé hpaqchyî byíng é danglù byî é nghut ri; ⁹ góyuq lé gi, Woi-nyí hau èq, lumjíng myit byî é nghut ri; dum góyuq lé gi, Woi-nyí hau èq, nò lhoq ge é chyunghuq byî é nghut ri; ¹⁰ dum, góyuq lé gi, hpungwup a-tsam pé; dum, góyuq lé gi, myiqhtoi htoî é ahkâng; dum, góyuq le gi, woi-nyí pé lé sê gam hkoq é ahkâng; dum, góyuq lé gi, laklaí dang ahú hú ge taî é ahkâng; dum, góyuq lé gi, dang haû pé é lichyûm taî sân kyô é ahkâng, byî é nghut ri. ¹¹ Chyunghuq haû pé banshoq gi, Woi-nyí hau èq za kut é loqmú chyat nghut mù, Yhang myit hpyit é dông yuq hkangmó lé haû pé tsing gàm byî é nghut

ri.

Gungbun Myo Kôlhang, Ra Gùng Za

¹² Gungdu gi, gungsho showui showang pé myo myo lé pong tô é nghut kôlhang, ragùng za nghut ri; gungsho showui showang pé banshoq myo myo nghut kôlhang, gungdu ra gùng za dut tô é nghut ri. Haû eq rajung za, Hkrisduq eq le haú dông nghut ri. ¹³ Hkâsu mù gâ le, nga-nhúng banshoq bang gi, Yudaq byù nghut nghut, Grik byù nghut nghut, jùn nghut nghut, lut bang nghut nghut, gungdu ra lhum za dut râ matú, Woi-nyí rayuq mai za wui-myhup hkâm yù bê nghut luî, Woi-nyí rayuq lé za chôm shuq yû bê bang nghut lhê.

¹⁴ Haû gungdu gi, gungsho showui showang ra bun lé za kut tô é a nghut é za, myo myo lé pong tô é nghut lhê. ¹⁵ Haû hkyî gi, "Ngò, loq a nghut é yanmai, gungdu eq a sêng é nghut lhê." gâ é nghut jáng, hau é yanmai, gungdu eq a séng wó dut é a nghut. ¹⁶ Dum, haû nohkyap gi, "Ngò, myojí a nghut é yanmai, gungdu eq a sêng é nghut lhê." gâ é nghut jáng, hau é yanmai, gungdu eq a séng wó dut é a nghut. ¹⁷ Ragùng dû é gi, myojí za nghut é nghut jáng, gyô é hkyô gi, hkâmá nghut râ lhú? Ragùng du é gi, nohkyap za nghut é nghut jáng, shôm nam é hkyô gi, hkâmá nghut râ lhú? ¹⁸ Nghut kôlhang, Garai Gasang gi, gungsho showui showang hkangmó lé, Yhang dut nhâng nau é eq rajung za, gungdu má kut to bê nghut ri. ¹⁹ Gungsho showui showang gi, ra bun za nghut é nghut jáng, gungdu gi, hkâmá nghut râ lhú? ²⁰ Hkyak ga jang, gungsho showui showang pé myo kôlhang, gungdu gi, ragùng za nghut ri.

21 Haû myoqjí gi, loq lé, "Ngò, nang lé a ra!" nghû a ge taí. Haû ulhum gi, hkyî lé, "Ngò, nang lé a ra!" nghû a ge taí. **22** Haû za a nghut, gungdu má é gungsho showui showang pé má wum je nyhôm é su dut é pé le, a bò a ge é chyat nghut lhê. **23** Hau htoq agó, hpau a lûm tap râ su myit ngam é gungsho showui showang pé lé, nga-nhúng je hpautap râ lhê. Haû a shit é jung gungsho pé lé, nga-nhúng hpautap é dông rago nghop râ lhê. **24** Nga-nhúng é wó shit é gungsho pé kûm gi, haú hkyô a ra nghut ri. Nghut kôlhang, Garai Gasang gi, gungdû é gungsho showui showang pé lé pong to mù, aróng nyhum é lé, je riyhang aróng byi bê nghut ri. **25** Haû mù, gungdu má gamhkuî lhûm é hkyô a bo é za, gungsho showui showang pé ralhum eq ralhum, rajung za kut wó myit tê byî lhum kó râ nghut lhê. **26** Haû gungsho showui showang ralhum jamjau huî é nghut jáng, lhum hkangmó bo jamjau râ nghut lhê. Ralhum hpautap huî é nghut jáng, lhum hkangmó bo gabú é nghut lhê.

27 Ahkuî, nungmoq gi, Hkrisduq é gungdu nghut kôluî, nungmoq yuq hkangmó gi, haû é gungsho showui showang pé nghut akô. **28** Garai Gasang gi, noqkuq hpúng má, sâng-hi lé, lagyô pé, í lhum nghû râ má, myiqhtoî pé, sûm lhum nghû râ má, mhoqshit bang, hau htâng má, laklái kumlhá pé kut râ bang, nò wó lhoq gê râ chyunghuq wó é bang lé le, góbang lé wô garûm é bang, shuî-u râ chyunghuq wó é bang, laklái dang ahú hú ge taî é bang lé, masat to bê nghut ri. **29** Banshoq bang gi, lagyô pé nghut lhê lhú? Banshoq bang gi, myiqhtoî pé nghut lhê lhú? Banshoq bang gi,

mhoqshit bang nghut lhê lhú? Banshoq bang gi, laklaí kumlhá kut akô lhú? ³⁰ Banshoq bang gi, nò lhoq ge é chyunghuq wó é nghut lhê lhú? Banshoq bang gi, laklaí dang ahú hú ge taî lhê lhú? Banshoq bang gi, dang haú pê é lichyúm ge taî sân kyô lhê lhú? ³¹ Nghut kôlhang, nungmoq gi, je gyaú é chyunghuq lé gyai yhang ô nau nyì keq.

Chyitdap Myit

Hau htoq agó, ahkuâ, ngò, nungmoq lé, je gyaú dik é hkyô ralhum shit kôlé.

13

¹ Ngò gi, byu pê é eq maumang lagyô pê é myíng pé lé sê taî é nghut kôlhang, chyitdap myit a bo é nghut jáng, mying hung htê bo é ut eq mying tui htê bo é chapchéng su za dut byuq râ nghut lhê. ² Ngò gi, myiqhtoi htoî é chyunghuq, zaú tô é hkyô pé banshoq lé sê gyô é nyan, sumsé hpaqchyî banshoq lé wó é eq, bùm pé lé wó htot nhang é lumjíng myit bo é nghut kôlhang, chyitdap myit a bo é nghut jáng, ngò haî a nghut sû dut berâ nghut lhê. ³ Ngò gi, wó é sutzè banshoq myùng bang lé byî pyâm é eq, ngá é gungdu lé nyhê pyâm râ matú ap pyâm é nghut kôlhang, chyitdap myit a bo é nghut le gi, hai akyû a bò nghut ri.

⁴ Chyitdap myit gi, myit hing lhê, nú-nhâm lhê. Chyitdap myit gi, a manôn, gyâng dang a taí, a nghutbûn é nghut lhê. ⁵ Chyitdap myit gi, hpau a dap é hkyô a kut, yhumsing é akyû baú za a hô, lui za nhikjum a yo, shut é mara a matsîng é nghut lhê. ⁶ Chyitdap myit gi, agè ashop é má a gabú é za, haû tengmán hkyô má gabú nyi ri. ⁷ Chyitdap

myit gi, hkâ-nhám le wú magum ri, hkâ-nhám le lumhkau ri, hkâ-nhám le myit myoqbyu ri, hkâ-nhám le hkam jân ri.

⁸ Chyitdap myit gi, hkâ-nhám le htûm byuq é a nghut. Myiqhtoi htoî é hkyô pé gi, byuq byuq râ nghut lhê; laklaí dang ahú hú ge taî é hkyô gi, zim byuq râ nghut lhê; sumsé hpaqchyi hkyô gi, laî ló byuq râ nghut lhê. ⁹ Hkâsu mù gâ le, nganhúng sê é gi, ra-am rahtâng ru nghut lhê. Nganhúng myiqhtoi htoî é gi, ra-am rahtâng ru nghut lhê. ¹⁰ Nghut kôlhang, gumjup hkyô jé lé é hkûn, a gumjup hkyô gi, byuq byuq râ nghut lhê. ¹¹ Ngò, zoshâng nghut ashî hkûn gi, zoshâng dông dang tai, zoshâng dông myit, zoshâng dông myit sôn wú é nghut lhê. Ngò, suwún nghut jáng gi, zoshâng nyì yap hkyô pé lé tô pyám bê nghut lhê. ¹² Ahkuî, nganhúng gi, myoqjâm hkaû mâ é rago a sân é wupzo lé za myâng é nghut lhê; nghut kôlhang, htâng má, myoqdong hkyûm wó myâng râ nghut lhê. Ahkuî, ngò gi, ra-am rahtâng za sê é ru nghut lhê; nghut kôlhang, Garai Gasang gi, ngo lé gumjup shoq sê é su, ngò le, htâng má, gumjup shoq sê râ nghut lhê.

¹³ Ahkuî, lumjíng myit, myit myoqbyù hkyô, chyitdap myit shi sûm lhum myit tô ri. Nghut kôlhang, haú pé mâ é kô dik é gi, chyitdap myit nghut ri.

14

*Myiqhtoi Htoi É Chyunghuq Pé Eq Laklaí Dang
Nyo É Chyunghuq Pé*

¹ Chyitdap hkyô má le châng mù, woi-nyí hkyô eq sêng é chyunghuq lé le gyai yhang myit o nyì keq. Myiqhtoi htoî é chyunghuq lé je riyhang myit

o nyì keq. ² Hkâsu mù gâ le, laklaí dang ahú hú nyo é sû ó yuq le, byù lé nyo é a nghut é za Garai Gasang lé nyo é ru nghut lhê. Yhang lé ó yuq eq le a sê gyo byi, zaú tô é hkyô pé lé haû Woi-nyí èq nyo htoq é nghut ri. ³ Nghut kôlhang, myiqhtoi htoi é sû yuq hkangmó gi, byu pé lé wum byi dang eq nhik ting dang taî ri. ⁴ Laklaí dang rahû nyo é sû gi, yhumsing gùng lé htuqbang byî ri, nghut kôlhang, myiqhtoi htoi é sû gi, noqkuq hpúng lé htuqbang byî ri. ⁵ Ngò gi, nungmoq yuq hkangmó laklaí dang ahú hú pé nyò râ lé ô nau ri, nghut kôlhang, nungmoq myiqhtoi htoi râ lé je ô nau é nghut lhê. Hkâsu mù gâ le, laklaí dang ahú hú nyo é sû gi, haû noqkuq hpúng lé wó htuqbang râ matú, lichyúmlé taî sân kyô é za a nghut jáng, myiqhtoi htoi sû gi, yhang htoq je gyaú é nghut lhê.

⁶ Ahkuî, gumang wuì ê, ngò gi, nungmoq chyáng lé jé mù, laklaí dang pé nyo é nghut kôle, shing-rán nghut nghut, sumsé hpaqchyî nghut nghut, myiqhtoi dang nghut nghut, mhoqshit dang nghut nghut, nungmoq lé a taî kyô é nghut le gi, nungmoq é matú ngò hai akyû htoq râ lhú? ⁷ Htê lhoq htoq é asak a bo jung zè pé má lhâng gi, sampyi nghut nghut, ting nghut nghut, gam hkoq tô é htê a joq é nghut jáng, mut myhîng bat myhîng é htê hâi nghut é lé, hkâsu wó sé râ lhú? ⁸ Dum, tut htê le gam hkoq é dông a mut kyô é nghut jáng, majan htoq râ ri rì ó yuq wá hén râ lhú? ⁹ Nungmoq chyáng le haú dông nghut lhê. Nàng, laklaí dang ahú hú nyo le, sê gyô é danghkun mai nyo é za a nghut jáng, nàng hâi taî nyi é lé ó yuq wá hkâsu wó sé râ lhú? Nungmoq gi, maulat má za taî hâng

pyâm nyì kó râ nghut lhê. ¹⁰ Mingkan má dang ahú hú yhang joq é nghut lhê, nghut kôle, dang lichyûm a htoq é dang gi, a joq é nghut lhê. ¹¹ Haû mù luî, rayuq yuq haî taî nyi é lichyûm lé ngò a dat chyup é nghut jáng, ngò gi, haû dang taí su é matú maigan byù dut mù, yhang gi, ngá é matú maigan byù dut é nghut lhê. ¹² Nungmoq chyáng le haú dông nghut lhê. Nungmoq gi, woi-nyí hkyô eq sêng é chyunghuq pé lé gyai yhang ô nau nyì bekô nghut mù, haû noqkuq hpúng lé kô myhâng nhang é chyunghuq pé lé je ho shikut nyì keq.

¹³ Haû nghut é yanmai, laklaí dang ahú hú taî é sû ó yuq le, yhang haû taî é lichyûm wó taî sân kyo shâng gaq, kyûdung râ dut lhê. ¹⁴ Hkâsu mù gâ le, laklaí dang ahú hú dông ngò kyûdûng é nghut jáng, ngá é woi-nyí mai dûng é nghut lhê; nghut kôlhang, ngá é myitnyân é matú, hai akyû a wó nghut ri. ¹⁵ Haû mù, ngò hkâsu kut râ lhú? Ngò gi, ngá é woi-nyí mai le kyûdung râ, ngá é myitnyan mai le kyûdung râ nghut lhê; ngò gi, ngá é woi-nyí mai le mahkôn hkôn râ, ngá é myitnyan mai le mahkôn râ nghut lhê. ¹⁶ Nungmoq gi, nungmoq é woi-nyí mai za Garai Gasang lé hkya-on kô é nghut jáng, a sê gyô é bang mâ é rayuq gi, nungmoq haî taî é lé a sê é nghut mù, nungmoq jeju hkya-ôn é hkûn, "Amen" ga hkâsu wó taí râ lhú? ¹⁷ Nungmoq gi, ge dik shoq jeju hkya-on kô é abe, nghut kôlhang, góbang gi, htuqbâng é a hui kó nghut ri.

¹⁸ Ngò gi, nungmoq banshoq bâng htoq má laklaí dang ahú hú je wó taî é yanmai, Garai Gasang lé jeju bûn ri. ¹⁹ Nghut kôlhang, noqkuq hpúng má, laklaí dang rahû dông danghkun ramun ngò taí râ

htoq má, góbang lé mhoqshit râ akyû bo é dang ngo hkun taí râ lé ngò je ô nau ri.

²⁰ Gumang wui ê, zoshâng wui su myit nyi é lé nô pyám keq. Agè ashop hkyô eq sêng é má gi, nyheqnú dông kut mù, nungmoq myit é hkyô má gi, ko bang dông kut keq. ²¹ Haû jep é tarâ má kâ tô é gi,

"A wó gyô wú é dang dông mai le, góming byu pê é nhutwuî dông mai le, byù shí bang lé ngò taí râ nghut lhê;

nghut kôlhang, yhangmoq gi, ngá dang gyo kó râ a nghut."

ga Yhumsîng taî ri."[✳]
gâ ri.

²² Haû mù, laklaí dang ahú hú nyô é hkyô gi, lumjíng bâng matú kumlhá a nghut é za, a lumjíng bâng matú sheq ru nghut lhê. Myiqhtoi dang kúm gi, a lumjíng bâng matú a nghut é za, lumjíng bâng matú sheq ru nghut lhê. ²³ Haû nghut mù, noqkuq hpúng gón chôm zing mù, yuq hkangmó laklaí dang ahú hú nyò kô é nghut jáng, a sê gyô é bang nghut nghut, a lumjíng é bang nghut nghut, wang lé kô é hkûn, yhangmoq gi, nungmoq nâ bùm bekô ga a taí kó râ nghut lhê lhú? ²⁴ Nghut kôlhang, yuq hkangmó, myiqhtoi dang taî nyi é u má, a lumjíng sû nghut nghut, a sê gyô é sû nghut nghut, wang lé é nghut jáng, yhang gi, yubak dap sû rayuq nghut é lé, banshoq èq lhoq pûn kyîng é hui râ eq, banshoq èq jéyâng é hui râ nghut é htoq agó, ²⁵ yhâng é i-myit má zaú tô é hkyô pé lé de de lhoq htoq shit é hui râ nghut lhê. Haû mù, yhang gi, ngóm gop luî,

Garai Gasang lé noqkuq mù, "Garai Gasang gi, gè gè yhang, nungmoq chyáng rahá nghut nyi ri!" ga taí pyo htoq kat râ nghut lhê.

Shuq Shuq Tap Tap Za Noqkuq Râ Hkyô

²⁶ Haû jáng, gumang wuì ê, nga-nhúng haî taí râ lhú? Nungmoq rahá lé chôm zîng é hkûn, yuq hkangmó gi, Garai hkyâ-on mahkôn nghut nghut, mhoqshit é dang nghut nghut, shing-rán nghut nghut, laklaí dang ahú hú nyo é hkyô nghut nghut, taî sân kyô é nghut nghut pé lé, wó le ge ri. Haú pé banshoq gi, noqkuq hpúng lé wum-o byi râ matú chyat kut é dut râ lhê. ²⁷ Rayuq yuq, laklaí dang ahú hú nyo é nghut jáng, í yuq eq myô htum sum yuq mai a laî é za, rayuq htâng rayuq nyò râ dut é htoq agó, rayuq yuq haû lé taî sân kyo ra râ dut lhê. ²⁸ Taî san kyô é sû a nyi é nghut jáng, laklaí dang ahú hú nyo é sû gi, noqkuq hpúng má zim za nyì râ dut mù, yhânggùng yhang eq Garai Gasang lé za nyo râ dut lhê.

²⁹ Myiqhtoi í yuq nghut nghut, sum yuq nghut nghut taî kyo râ dut lhê; góbang gi, haî taî é lé rago gyô chyam wú râ dut lhê. ³⁰ Nghut kôlhang, zung tô é sû rayuq yuq chyáng shing-rán jé é nghut jáng, hí taî nyi é sû gi, nô byuq râ dut lhê. ³¹ Hkâsu mù gâ le, yuq hkangmó gi, mhoqshit é eq myit wum byî é wó hui kó shâng gaq, nungmoq banshoq bang gi, rayuq htâng rayuq myiqhtoi wó htoî é nghut lhê. ³² Haû myiqhtoî pé é woi-nyí pé gi, myiqhtoî pé uphkang é a-ô má nghut nyi ri. ³³ Hkâsu mù gâ le, Garai Gasang gi, atau ahû dut é Garai Gasang a nghut é za, nguingón hkyo é Garai Gasang ru nghut lhê.

Sân-yúng bâng zing tô é hpúng banshoq mâ é eq rajung za,³⁴ myiwe wuì gi, noqkuq hpúng pé má zim za nyì râ dut lhê. Yhangmoq gi, dang taí ahkâng a wó é nghut mù, haû jep é tarâ má bo é eq rajung za a-ô má nyì kó shâng gaq.³⁵ Yhangmoq gi, rajung jung sé naû kô é nghut jáng, yhûm má yhangmoq é yhumsîng hpô pê chyâng myi kó shâng gaq; hkâsu mù gâ le, myiwe rayuq noqkuq hpúng má dang taî é gi, ahoq ahî hkyô nghut ri.

³⁶ Haû Garai Gasâng é mungdang gi, nungmoq chyâng mai htoq lo é nghut lhê lhú? Haû gi, nungmoq chyâng za lé je bê nghut lhê lhú?³⁷ Rayuq yuq, yhang gi, myiqhtoi, a nghut jáng, woi-nyí chyunghuq byî é hui sû nghut lhê ga myit é nghut jáng, ngò, nungmoq lé ká byî é pé gi, haû Yhumsing é hkunmó nghut é lé, yhang sê yù shâng gaq.³⁸ Yhang gi, haû lé haî su a ngâm kut é nghut jáng, yhânggûng le, haî su a ngâm kut é hui zo râ nghut lhê.

³⁹ Haû mù luî, ngá é gumang wuì ê, myiqhtoi htoi râ lé ô nau nyì mù, laklaí dang ahú hú nyô é lé hkâhkûm pyám kó.⁴⁰ Nghut kôlhang, jung hkangmó gi, htuk é dông eq shuq shuq tap tap zâ é hkyô dông kut é dut râ lhê.

15

Hkrisduq É Dui Toq Hkyô

¹ Gumang wuì ê, ngò, nungmoq lé hko kyo bê nghut mù, nungmoq le hap yù luî, nungmoq yap gîng tô é jowò nghut é gabú danglù hkyô lé, ahkuî, ngò, nungmoq lé lhoq pûn kat nau ri.² Ngò, nungmoq lé hko kyo bê é mungdang lé, nungmoq

ging ging myhik zing nyì kô é nghut jáng, nungmoq gi, gabú danglù hau é yanmai hkyi yù huî é nghut akô. Haû a nghut jáng, nungmoq lumjíng é gi, akôm dut bê nghut lhê.

³ Ngò hap yu tô é pé lé, sâng-hi ahkyak é dông, ngò, nungmoq lé lhai byi bê nghut lhê. Haú pé gi: Chyúmdang eq rajung za, Hkrisduq gi, nga-nhûng é yubak marâ é matú shî hkám byi bê gâ é nghut ri; ⁴ Yhang gi, myhup yhûm é hui luî, Chyúmdang eq rajung za sum nyí nghu é nyí má lhoq dui toq é hui bê nghut mù, ⁵ Petruq lé htoq shit luî, haû lagyo raxe í yuq lé le htoq shit ri. ⁶ Hau htâng má, Yhang gi, ra-u má za, gumang wuì ngo shô yuq chyân lé htoq shit ri. Haû bang mâ é myo hpyang gi, ahkuî jé shoq asak dui nyi bum akô; ra-am kûm gi, shi ló byuq bekô nghut ri. ⁷ Hau htâng, Yhang gi, Yakuq lé htoq shit mù lagyô pé banshoq bang lé htoq shit ri. ⁸ Ló htâng má, Yhang gi, hkû buinyì a jé shî é má hku é dông nghut sû ngo lé le htoq shit bê nghut ri.

⁹ Hkâsu mù gâ le, ngò gi, lagyô pé mâ é tiq dik sû nghut lhê. Haû Garai Gasâng é noqkuq hpúng lé zing-ri sû nghut é yanmai, ngò gi, lagyo rayuq nghû râ lhâng a gingdán é sû nghut lhê. ¹⁰ Nghut kôlhang, ngò ahkuî îsu wó nghut nyi é gi, Garai Gasâng jeju mai nghut lhê. Yhâng é jeju gi, ngá chyâng akôm a dut é za, ngò gi, yhangmoq banshoq bâng htoq má je riyhang mû wùn waq shikut lhê. Haû gi, ngò kut é a nghut, ngò eq rahá nghut nyi é Garai Gasâng jeju sheq ru nghut lhê. ¹¹ Haû mù luî, ngò nghut nghut, yhangmoq nghut nghut, ngamoq hko kyô é gi, haû hkyô chyat nghut lui, nungmoq lumjíng é le, haû hkyô nghut ri.

Shi Byuq Bâng É Dui Toq Hkyô

¹² Nghut kôlhang, haû Hkrisduq shi é mai lhoq dui toq é hui bê hkyô lé hko kyô nyì bê nghut mù, nungmoq mâ é ra-am gi, shi byuq bâng é dui toq hkyô a joq nghû, hkâsu wó taí kó râ lhú? ¹³ Shi byuq bâng é dui toq hkyô a joq é ru nghut le gi, Hkrisduq le lhoq dui toq é hui berâ a nghut. ¹⁴ Hau htoq agó, Hkrisduq gi, lhoq dui toq é a huî é ru nghut le gi, ngamoq hko kyô é hkyô eq, nungmoq é lumjíng hkyô gi, akôm dut byuq râ nghut lhê. ¹⁵ Hau htoq agó, Garai Gasang gi, haû Hkrisduq lé shi é mai lhoq dui toq bê hkyô lé, ngamoq saksé hkám bê nghut é yanmai, ngamoq gi, Garai Gasâng é hkyô má saksé apyoq pé dut byuq râ za nghut lhê. Nghut kôlhang, shi byuq bang lhoq dui toq huî é hkyak a joq é ru nghut le gi, Garai Gasang, Yhang lé lhoq dui toq kat râ a nghut. ¹⁶ Hkâsu mù gâ le, haû shi byuq bang lhoq dui toq é a huî é nghut jáng, Hkrisduq le, lhoq dui toq é hui berâ a nghut. ¹⁷ Hkrisduq gi, lhoq dui toq é a huî é nghut jáng, nungmoq é lumjíng hkyô gi, akôm dut luî, nungmoq gi, nungmoq é yubak mara hkaû má ru nyi nyì shi kó râ nghut lhê. ¹⁸ Haû nghut jáng, Hkrisduq má shi ló byuq bê bang le, htên byoq byuq râ za nghut lhê. ¹⁹ Nga-nhúng gi, shí ipyat lhê é matú za, Hkrisduq má myit myoqbyù hkyô wó é nghut jáng, byù banshoq bâng htoq má shogyo rayhup dut é je hui zo bang dut kó râ nghut lhê.

²⁰ Nghut kôlhang, Hkrisduq gi, gè gè yhang shi é mai lhoq dui toq é hui bê nghut mù, shi ló byuq bâng é sâng-hi ashi dut bê nghut ri. ²¹ Hkâsu mù gâ le, shî-nò hkyô gi, byù rayuq dông mai lò bê nghut

é eq rajung za, shi byuq bâng é dui toq hkyô le, byù rayuq dông mai lo é nghut lhê. ²² Hkâsu mù gâ le, lhunghâng bang gi, Adam é yanmai shi byuq é su, lhunghâng bang gi, Hkrisduq eq rading ralhum za nghut é yanmai lhoq dui toq é hui râ nghut lhê. ²³ Nghut kôlhang, yuq hkangmó gi, ó le ó âng é hkûn lhoq dui toq é hui râ nghut lhê: Hkrisduq gi, sâng-hi lhoq dui toq huî é sû nghut lhê. Hau htâng má, Yhang je lé é hkûn, Yhang eq sêng é bang lhoq dui toq é hui râ nghut lhê. ²⁴ Hau htâng, jihtûm je râ nghut lhê; haú hkûn, Yhang gi, up é bang banshoq, ahkâng ayá eq a-tsam pé lé ban lhoq htên pyâm é htâng, haú ïwa nghut sû Garai Gasang lé mingdán ap byi râ nghut lhê. ²⁵ Hkâsu mù gâ le, Yhang gi, Yhâng é gye pé banshoq lé, Yhâng é hkyî wang ô má tô pyâm é hkûn je shoq up nyì ra râ nghut lhê. ²⁶ Haú lhoq htên pyâm é hui râ nghut é ló htâng é gyè gi, shî-nò hkyô nghut ri. ²⁷ Hkâsu mù gâ le, "Garai Gasang gi, jung hkangmó lé, Yhâng é hkyî wang ô má tô pyâm bê nghut ri." ²⁸ gâ Chyúmdang má kâ tô ri. "Jung hkangmó lé" Yhâng é a-ô má tô pyâm bê ga taî é hkûn, jung hkangmó lé Hkrisduq é a-ô má tô pyâm bê sû Garai Gasang yhang kûm a lom é hkyô, san za nghut nyi ri. ²⁸ Yhang gi, haú hkyô ban kut é htâng má, haú Zo yhang le, jung hkangmó lé Yhâng é a-ô má to byi bê sû Garai Gasâng é a-ô má nyì sû dut nhang é hui râ nghut mù, Garai Gasang gi, lhunghâng htoq má gyaú sû nghut luî, lhunghâng lé sîng sû nghut râ nghut lhê.

²⁹ Dui toq hkyô a joq é ru nghut le gi, shi byuq bê bâng é matú wui-myhyp hkám byî bùm kô é gi,

²⁷ 15:27 Hky-a-on 8:6

hai akyû bò kó râ lhú? Haû shi byuq bang lhoq dui toq é a hui kô é ru nghut le gi, yhangmoq matú haî mù byu pé wui-myhup hkâm yù kó râ lhú?
³⁰ Ngamoq gi, ngamoq é matú, hkyíng hkangmó haî mù chiq râ jowò má nyì râ lhê lhú? ³¹ Gumang wui ê, ngò gi, nyí wuî aluq shoî shoî shi é hui zô é nghut lhê. Haû su nghû é gi, nga-nhûng é Yhumsîng Hkrisduq Yesuq má, nungmoq é hkyô lé ngò hkyak wó gumrong é yanmai nghut lhê.
³² Ngò gi, xângzo hkyam dông mai za, Ehpesu myuq má tân jung dusak pé lé majan zân nyi é nghut jáng, ngá é matú hai akyû bò râ lhú? Shi byuq bang lhoq dui toq é a huî é ru nghut le gi,
 "Nga-nhûng gi, napmá shî râ nghut é yanmai, zo shâng, shuq shâng." [◇]

nghû râ za nghut lhê.* ³³ "A ge é zùm yap luzúm wui gi, ge é nyì yap sâmlai lé hten nhang é nghut lhê." gâ é sanghkyang eq rajung za, hkyô shuî ngohoq é hkâhui zo kó! ³⁴ Nungmoq gi, tau bûn gyîng lò mù, mara hkâkut shut lo kó; hkâsu mù gâ le, Garai Gasang lé a sê é byù ra-am nyi akô. Ngò haû su nghû taî é gi, nungmoq hoq bun râ matú nghut lhê.

Dui Toq É Gungdu

³⁵ Nghut kôlhang, rayuq yuq gi, "Haû shi byuq bê bang, hkâsu kut lhoq dui toq é hui kó râ lhú? Yhangmoq gi, hkasû é gungdu nghut kó râ lhú?" ga myi râ nghut lhê. ³⁶ Haû-í nghâ sû ê! Nàng hô hkyô kat é pé gi, shi byuq é za a nghut jáng, yuq htoq lô râ a nghut mhaî. ³⁷ Nàng, kyô hkyô

* [◇] 15:32 Esai 22:13 * 15:32 Dang ngo shî gi, a lumjíng bang taî é dang nghut lhê.

é hkûn, yuq lò râ nghut é agàm lé hô hkat e a nghut é za, sungsô amyui nghut nghut, gotû amyui rajung jung nghut nghut lé za hô kat é ru nghut lhê. ³⁸ Nghut kôlhang, Garai Gasang gi, Yhang myit hpyit to bê eq rajung za haû lé gungdu ralhum byi mù, kyôshi myui hkangmó lé, ó le ô é gungdu byî ri. ³⁹ Gungsho lhungháng gi, rajung za a nghut. Byù pê é gungsho gi, rajung, dusak pê é gi, gó jung, nghoq pê é gi, gó jung, ngozo pê é gi, gó jung ru nghut lhê. ⁴⁰ Mauhkûng gùng pé le joq é nghut luî, myidam gùng pé le joq ri; nghut kôlhang, mauhkûng gùng pé é shingkang gi, rajung, myidam gùng pé é shingkang gi, gó jung ru nghut lhê. ⁴¹ Haû buì má bo é shingkang gi, rajung, lhamó mâ é gi, gó jung, kyî pé mâ é gi, gó jung ru nghut lhê; kyî racham eq rachâm é shingkang le gotû tû shai lhûm lhê.

⁴² Haû mù, shi byuq bê bâng é dui toq hkyô le, haû eq rajung za nghut ri. Haû hô hkyô kat é gungdu gi, htêñ byoq sê é nghut luî, lhoq dui toq huî é gungdu kûm gi, htêñ byoq a sê é nghut lhê. ⁴³ Hô hkyô kat é hkûn gi, aróng a bò, lhoq dui toq huî é hkûn gi, hpungwup shingkang bo ri. Hô hkyô kat é hkûn gi, wum nyhóm mù, lhoq dui toq huî é hkûn gi, a-tsam bo ri. ⁴⁴ Gungsho gungdu gi, hô hkyô é hui mù, woi-nyí gungdu gi, lhoq dui toq é huî ri.

Gungsho gungdu joq é nghut le gi, woi-nyí gungdu le joq é nghut lhê. ⁴⁵ Haû nghut mù, "Haû sâng-hi yuq byù Adam gi, asak dui é xângzo dut bê nghut ri."[✳] ga kâ tô ri. Haû ló htâng é Adam

kúm gi, asak byî é woi-nyí nghut ri.[†] ⁴⁶ Haû woi-nyí eq sêng é hí lé joq é a nghut é za, gungsho eq sêng é hí lé joq é htâng má sheq, woi-nyí eq sêng é lé joq é ru nghut lhê. ⁴⁷ Haû sâng-hi yuq byù gi, myidàm mâ é tseyûn lé saí é nghut mù, htang lhê yuq byù gi, mauhkûng htoq mâ é nghut ri. ⁴⁸ Haû myidàm byù nghut sû su, myidàm eq sêng é bang le nghut nyi akô; haû mauhkûng htoq mâ é byù nghut sû su, mauhkûng eq sêng é bang le nghut nyi akô. ⁴⁹ Nga-nhúng gi, myidàm byù é gunghkyâng isâm lé hkam yù bê nghut é su, mauhkûng htoq mâ é byu é gunghkyâng isâm lé le myang hkam yù râ nghut lhê.

⁵⁰ Gumang wuì ê, ngò, nungmoq lé shit kyo kôlé, gungsho eq sui gi, Garai Gasâng é mingdán é silí wunlí lé wó yû râ a nghut, htên byoq sê é le, htên byoq a sê é silí wunlí lé wó yû râ a nghut. ⁵¹ Gyo to keq, zaú tô é hkyô lé, ngò, nungmoq lé tai kyo kôlé: Nga-nhúng banshoq bang gi, shi byuq râ a nghut é za, htaî lhik é hui râ ru nghut lhê. ⁵² Haû gi, ló htâng é tut htê mying é hkûn, ralhap za, myoqkuq ralap má dut râ nghut lhê. Hkâsu mù gâ le, tut htê myìng râ nghut lhê, haú hkûn, shi byuq bê bang gi, htên byoq a sê é shut lhoq dui toq yu é hui râ nghut mù, nga-nhúng gi, htaí lhik é hui râ nghut lhê. ⁵³ Hkâsu mù gâ le, htên byoq sê é gi, htên byoq a sê é lé htaî wut yù mù, shi byuq sê é gi, shi byuq a sê é lé htaî wut yù râ dut é nghut lhê. ⁵⁴ Haû htên byoq sê é gi, htên byoq a sê é lé htaî wut yù mù, shi byuq sê é gi, shi byuq a sê é lé htaî wut yu é hkûn sheq, "Shî-nò hkyô gi, ûng budâng èq myui pyâm é

† ^{15:45} Ló htâng é Adam gi, Yesuq lé tai nau é nghut lhê.

hui bê nghut ri."⁵⁵ ga kâ tô é eq,

⁵⁵ "Shî-nò hkyô ê, náng é ûng budang gi, hkâmá lhú?

Shî-nò hkyô ê, náng é nyin gi, hkâmá lhú?"⁵⁶
 gâ tô é sanghkyang gi, dik râ nghut lhê. ⁵⁶ Haû shî-nò hkyo é nyin gi, yubak mara nghut ri; yubak marâ é a-tsam gi, jep é tarâ nghut ri. ⁵⁷ Nghut kôlhang, Garai Gasang lé jeju hkyâ-ôn lhê! Yhang gi, nga-nhûng é Yhumsîng Yesuq Hkrisduq dông mai, nga-nhûng lé ûng budang byî é nghut ri.

⁵⁸ Haû mù luî, ngá é chyitdap gumang wuì ê, yap gingting nyì keq. Hai èq le, nungmoq lé hkâlhoq dui nún nhâng kó. Nungmoq gi, haû Yhumsîng má nungmoq wùn waq é muzó akôm a nghut é lé sé kô é nghut lhê yanmai, haû Yhumsing é muzó lé ayang wùn waq shikut nyì keq.

16

*Yerusalem Wà Mó Mâ É Lumjîng Bâng É Matú
 Alu Hkyuî Râ Hkyô*

¹ Ahkuî, Garai Gasâng é byu pê é matú alu hkyuî râ hkyô eq séng luî gi, haû Galatiq mau mâ é noqkuq hpûng pé lé ngò kut nhang é su kut keq.

² Ngò jé lé é hkûn, alu hkyuî râ hkyô a kut ra râ dông, bat hkangmó mâ é sâng-hi nyí má, yuq hkangmó gi, yhumsîng wó ho é má châng mù, gam tô to láng keq. ³ Ngò jé lé é hkûn, ngò gi, nungmoq hkyin tô é byu pé lé, shit kyô é laiká pé byi mù, nungmoq é chyunghuq lé, Yerusalem wà mó má ê dé nhâng râ nghut lhê. ⁴ Ngò le ê ang râ dut é nghut jáng, yhangmoq gi, ngá é byinzùm kut râ nghut lhê.

⁵⁵ 15:54 Esai 25:8 ⁵⁵ 15:55 Hos 13:14

Poluq Lum Kat É Hkyô Pé

⁵ Ngò gi, Makedoni mau laî byit é htâng, nungmoq chyâng jé lé râ nghut lhê. Hkâsu mù gâ le, ngò gi, Makedoni mau laî byit râ za nghut lhê. ⁶ Ngò hkâmá ê kôlhang, ngá é hkyowui má nungmoq wó garûm kat kô râ matú, ngò gi, rayoq zo nghut nghut, gyoqmyò lhâng lai shoq nghut nghut, nungmoq eq rahá nyì abe. ⁷ Ngò gi, laî ló uchyang za nungmoq lé lé kum râ nghut mù, ahkuû wó myâng râ lé a nau é nghut lhê; ngò gi, haû Yhumsîng dóng é nghut jáng, nungmoq eq rahá rayoq nyì râ lé myit myoqbyu lhê. ⁸ Nghut kôlhang, ngò gi, Penteko-ti poî buinyì jé shoq Ehpesu myuq má nyì râ nghut lhê. ⁹ Haî mù gâ le, ngo lé htuq htîng é bang myo myo nyi é nghut kôlhang, akyû htoq é muzó é matú hkum mó ngo lé hpông to byî é yanmai nghut lhê.

¹⁰ Timohti jé lé jáng, yhang, nungmoq eq rahá nyi é u má, gyuq é hkyô haî le a joq râ matú wú byi keq; hkâsu mù gâ le, yhang gi, haû Yhumsing é muzó lé, ngò su wùn waq wún é sû nghut lhê. ¹¹ Haû mù, ó yuq le, yhang lé hkâwú shóm kó. Yhang gi, ngá chyâng wó dum taû jé shâng gaq, yhâng é hkyowui má nguingón é dông nhang kat keq. Haû gumang wùi eq rahá lò kó râ lé, ngò myit láng nyi lhê.

¹² Ahkuû, nga-nhûng é gumang Apolo é hkyô eq séng luî ga jang: yhang gi, haû gumang wùi eq rahá nungmoq chyâng lé râ lé, ngò, gyai yhang wum taî tsuq lhê. Yhang kûm gi, ahkuû lé nau é myit a dê bò shi, nghut kôlhang, yuqyo é ahkyíng wó jáng, yhang lé lô râ nghut lhê.

¹³ Machya nyî keq; lumjíng hkyô má ging ging

tíng tíng yap nyì keq; gyuq kyum myit hkâbô kó; wum bo nyì keq. ¹⁴ Jung hkangmó lé, chyitdap myit eq zui saí keq.

¹⁵ Stehpana eq yhâng é yhumbyù wuì gi, Ahkaia ming má sâng-hi hpúng wâng bang nghut luî, yhangmoq gi, yhumsîng gùng lé, haû sân-yúng bâng é dojaú hkyô má ap nóng bekô lé, nungmoq sê akô nghut ri. Gumang wuì ê, ngò, nungmoq lé wum taî tsuq kat kôlé, ¹⁶ haû sû é bâng é a-ô má le, haû muzó má bo wang lòm mù, mû zui shikut bang yuq hkangmó é a-ô má le, nyì keq. ¹⁷ Ngò gi, Stehpana, Hportunatu eq Ahkaiku pé jé lo é hkûn, gyai gabú é nghut lhê, hai mù gâ le, yhangmoq gi, nungmoq a kut byî é hkyô lé, lhoq pyíng byi bekô nghut ri. ¹⁸ Hkâsu mù gâ le, yhangmoq gi, ngá é woi-nyí eq nungmoq é woi-nyí lé lhoq ngón byi bekô nghut ri. Haû sû é bang lé, hpautap nyî keq.

Ló Htâng É Shi-kyám Dang

¹⁹ Asia mau mâ é noqkuq hpúng pé gi, nungmoq lé shi-kyâm kat akô. Akula eq Priskila nhik le, yhangnhik é yhûm má chôm huî é noqkuq hpúng lé, haû Yhumsîng má nungmoq lé gyai yhang shi-kyâm kat akô. ²⁰ Shí má nyi é gumang wuì banshoq bang gi, nungmoq lé shi-kyâm kat akô. Rayuq eq rayuq chyoiyúng é chyitpuq èq shi-kyâm lhum keq.

²¹ Ngò, Poluq gi, shi-kyám dang shî lé, ngá é loq èq yhang ká é nghut lhê.

²² Rayuq yuq, haû Yhumsîng lé a chyitdap é nghut jáng, haú yuq gi, nhîng pyâm é hui sháng gaq. Yhumsîng ê, jé lé aq hkoi!

²³ Haû Yhumsîng Yesuq é jeju gi, nungmoq eq rahá nghut nyî sháng gaq.

1 Korinhtuq 16:24

lv

1 Korinhtuq 16:24

24 Ngá é chyitdap myit gi, Hkrisduq Yesuq má nungmoq banshoq bâng chyáng joq nyí sháng gaq. Amen.

Chyoiyúng chyumlaiká: dangshikaq asik; Zaiwa New Testament in Zaiwa

copyright © 2009 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Zaiwa

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

Printed book ISBN 9781921445408

The New Testament

in Zaiwa

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses,

please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files

dated 29 Jan 2022

23f9fc55-a8a4-59ef-9513-707ec336b0ee